

004608 Neunkirchenplein

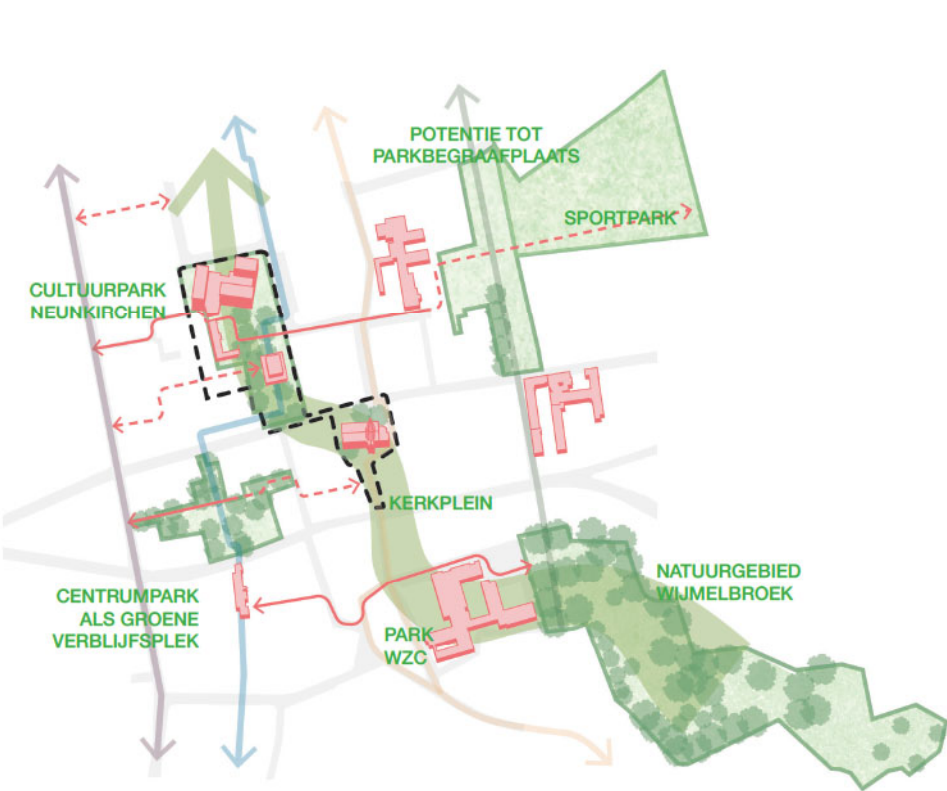
TM LAUKA + VELDHUIS

ISM. ATELIER ROMAIN, BUREAU CNOCKAERT, STUDIEBURO
GEORGE, L.A.B.E.A.U., BUREAU DE FONSECA, BUREAU
VANDENBOGAERDE & ALICE VAN INNIS

STEL JE VOOR

- EEN ROBUUST, AMBITIEUS EN TOEKOMSTGERICHT MASTERPLAN DAT DURFT BUITEN DE LIJNTJES TE KLEUREN
- DEERLIJK HEET JE WELKOM MET EEN GENEREUZE LUIFEL OP HET CULTUURPLEIN
- EEN DAK WAARONDER GRENZEN TUSSEN BINNEN EN BUITEN VERVAGEN
- FLEXIBELE RUIMTES MET DIVERSE KARAKTERS, KLAAR VOOR DE NODEN VAN VANDAAG EN DIE VAN DE TOEKOMST
- EEN PROJECT DAT SYMBOOL STAAT VOOR VERBINDING TUSSEN KUNST, NATUUR EN GEMEENSCHAP
- EEN DAKTERRAS MET ZICHT OP PARK EN DORP
- DAT MATERIALEN VAN HET HUIDIGE OC GEDEELTELIJK GERECEPEREERD WORDEN IN HET NIEUWE CULTUURHUIS
- EEN PLEK WAAR JONG ÉN OUD ELKAAR MOGEN ONTMOETEN
- MULTI-INZETBARE PLEKKEN, ZOWEL BINNEN ALS BUITEN
- EEN PLEIN DAT PLEIN MAG ZIJN. VERHARD ZODAT ER GEPARKEERD EN GEORGANISEERD KAN EN MAG WORDEN
- HET NIEUWE THEATER EN CULTUURHUIS GEEFT EEN NIEUW, DUIDELIJK GEZICHT AAN DE DORPSKERN VAN DEERLIJK
- EEN PRACHTIGE THEATERZAAL ALS MONUMENT AAN EMOTIE, EEN HEILIGDOM VAN LACH EN TRAAN. EEN ZAAL VOL GOESTING EN ENTHOUSIASME
- EEN OC DAT HET BESTAANDE GROEN, DE NIEUWE NATUUR EN WATER ALLE RUIMTE SCHENKT IN DE DORPSKERN

WE BOUWEN VERDER OP WAT ER AL IS EN ...

EEN NIEUW GROEN LINT VERBINDT PARKEN IN DE KERN

Het beeldkwaliteitsplan van Deerlijk leidt tot de identificatie van vijf noord-zuid georiënteerde strengen. Het projectgebied, met het Neunkirchenplein en kerk als belangrijke schakels, kan omwille van de **centraliteit van de plek** hierin een prominente en verbindende rol opnemen. Het team ambieert het versterken en ontwikkelen van het netwerk waarbij het kerngebied fungeert als spil in de verbinding tussen de assen. Het versterken van de fijnmazige oost-west verbindingen voor actief verkeer betekent een absolute meerwaarde voor de omliggende wijken en de publieke clusters (school, sportcluster, (park) begraafplaats, ...).

Langs het Wijmelbroek ligt er heel wat potentieel, mede ontstaan door de renovatie van het WZC, om deze waardevolle groene as via stapstenen het centrum binnen te trekken tot in het nieuwe cultuurpark. De groene stapstenen zoals het parkje aan het WZC, een potentiële inrichting van teruggetrokken percelen in de René de Clercqstraat, brengen de ambitie tot groene inrichting verder tot op het kerkplein richting het cultuurpark. Het Kerkplein heeft een dankbaar breed profiel en is historisch van belang. De beeldkwaliteit van zowel kerk als Kerkplein kan er sterk omhoog door het gericht ontharden en vergroenen.

Bij de heraanleg van het projectgebied verlengen we deze groene verbinding van Wijmelbroek naar kerkplein tot in cultuurpark. Samen met de oost-west georiënteerde verbindingen ontstaat er zo een lus aan parken elk met hun eigen identiteit als ware troef zo nabij het centrum! Het boombesparend ontwerpen en de wateropgave zijn hierbij leidende principes in ontwerp.

→ "Het cultuurpark biedt ruimte voor cultuur en kunst, maar ook voor het kleinschalig ontmoeten en verbinden van de omliggende gemeenschappen. Samen met betrokken actoren, verenigingen en bewoners gaan we op zoek naar een meerwaarde voor de gehele buurt."

- Sally Lierman, Atelier Romain

EEN PLATFORM GEEFT GEBOUWEN EEN WAARDIGE SOKKEL

Deze prominente locatie, die samen met het centrumplein de kern van Deerlijk vormt, is niet alleen een belangrijk onderdeel van het stadscentrum maar markeert ook de feitelijke oorsprong en groei van het dorp. Momenteel wordt dit gebied gekenmerkt door een zekere mate van wanorde, met een wirwar aan restructies en diverse woonstempels die de onleesbaarheid van het gebied verhogen. Desondanks ligt er een veelbelovende toekomst in het verschiet, met uitgebreide plannen voor transformatie en verbetering.

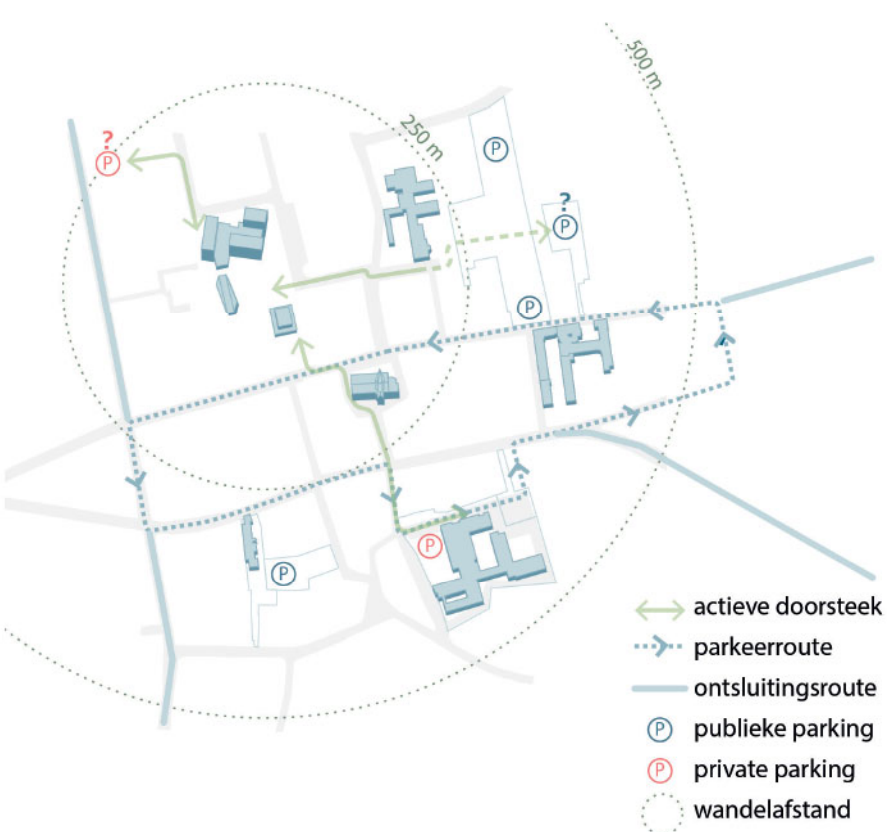
De essentie van deze opgave is het ontwerpen met een flexibele en open blik, rekening houdend met de toekomstige ontwikkelingen die in de steigers staan. Dit omvat niet alleen de directe site van het cultureel centrum maar ook de bredere context, zoals o.a. de toekomst van de nabijgelegen sporthal en de ruimtelijke uitdagingen m.b.t. de woontorens. Het is cruciaal dat het project ruimte laat voor groei en ontwikkeling zonder toekomstige mogelijkheden voor aangrenzende sites te beperken. Integendeel, het ontwerp zou als het ware 'tentakels' moeten uitstrekken naar de omliggende gebieden, waarbij het masterplan niet alleen krachtlijnen voor ontwikkeling voorstelt maar ook een schetsmatige invulling als uitgangspunt biedt.

Binnen deze nieuwe ontwikkelingen krijgen monumentale gebouwen een waardig platform met oog voor samenhang tussen de diverse pleinen. Ze brengen, samen met de potentiële nieuwe ontwikkelingen, structuur en leesbaarheid in dit dorpse weefsel!

→ "De unieke identiteit en invloedssfeer van elk gebouw op de site strekt zich uit tot in het park. Door deze interactie te versterken, met aandacht voor dialoog tussen architectuur en omgeving, bouwen we aan een belevenisvolle toekomst."

- Lucie Harot, Atelier Romain

... VINDEN EEN GEÏNTEGREERD MOBILITEITSVERHAAL

Het projectgebied vervult vandaag een belangrijke rol als parking voor langparkeren in het centrum van Deerlijk. De parkeeropgave dient er ook in de (nabije) toekomst een belangrijke plaats in te nemen. Tegelijk zien we heel wat kansen voor een duurzame optimalisatie van het parkeer- en ruimer, het mobiliteitssysteem. We streven naar een diversiteit aan parkeermogelijkheden. Waar op vandaag het aanbod aan parkeren zeer monotoon is ingevuld, zien we in de eerste plaats kansen tot de uitbouw van een centraal Hoppinpunt, meer kwalitatieve fietsparkeerruimte, ruimte voor auto- en fietsdelen, laadpunten, meervoudig gebruik van de overloopparking bij piekmomenten, ... Door het verhogen van de doorwaadbaarheid (aanleg trage wegen) verhogen we de verkeersveiligheid en motiveren we de bezoeker om maximaal te voet en per fiets te komen.

Vanuit een blik op het ruimer plangebied zien we potenties tot de uitbouw van een gedifferentieerd aanbod (lang-, kortparkeren, shop&go), afgestemd en voortbouwend op reeds beslist beleid. Complementaire parkeerplaatsen in de buurt (zoals WZC, school, ...) en onderzoek naar private parkeerplekken bieden kans om de parkeerdruk op piekmomenten te spreiden en deze parkeerruimtes ook meer ruimte-efficiënt in te richten. Dit gaat hand in hand met het uitstippelen van heldere parkeerroutes vanaf het hoger wegnen. De koppeling met een digitaal parkeersysteem informeert bezoekers vanaf dit hoger wegnen in real time over de bezettingsgraad en parkeermogelijkheden. Dit brengt een heldere communicatie en vermijdt zoekverkeer doorheen het centrum.

→ "Het is cruciaal te ontwerpen vanuit de bestaande bomen. Zij zijn de trotse veteranen van morgen. We moeten het gebouw zo positioneren zodat we geen bomen vellen."

- Pieter Foré, Atelier Romain

EEN GELAAGD EN LOGISCH VOORSTEL VOOR DE OMGEVINGSAANLEG

BOOMBESPAREND ONTWERPEN EN WATEROPGAVE ALS LEIDRAAD

De inplanting van het nieuw gebouw nestelt zich in het bestaande kwalitatieve groenkader. Waardevolle bomen, gedefinieerd vanuit de inventarisatie, samen met de wateropgave, vormen het kader voor ontwikkelingen. Nieuwe bomen worden toegevoegd niet alleen om het groene lint van het Wijmelbroek tot het kerngebied binnen te trekken, maar mede om de huidige parksfeer te versterken en volledig tot zijn recht te laten komen.

Een eerste technische analyse toont de mirco-reliëfverschillen aanwezig in het kerngebied. Samen met de praktische berekening vanuit de hemelwatertoets ontstaat een heldere wateropgave. In het ontwerp gaan we op zoek naar infiltratiemogelijkheden voor hemelwater en ruimte om water te bufferen om zo de riolering en lager gelegen gebieden maximaal te ontlasten.

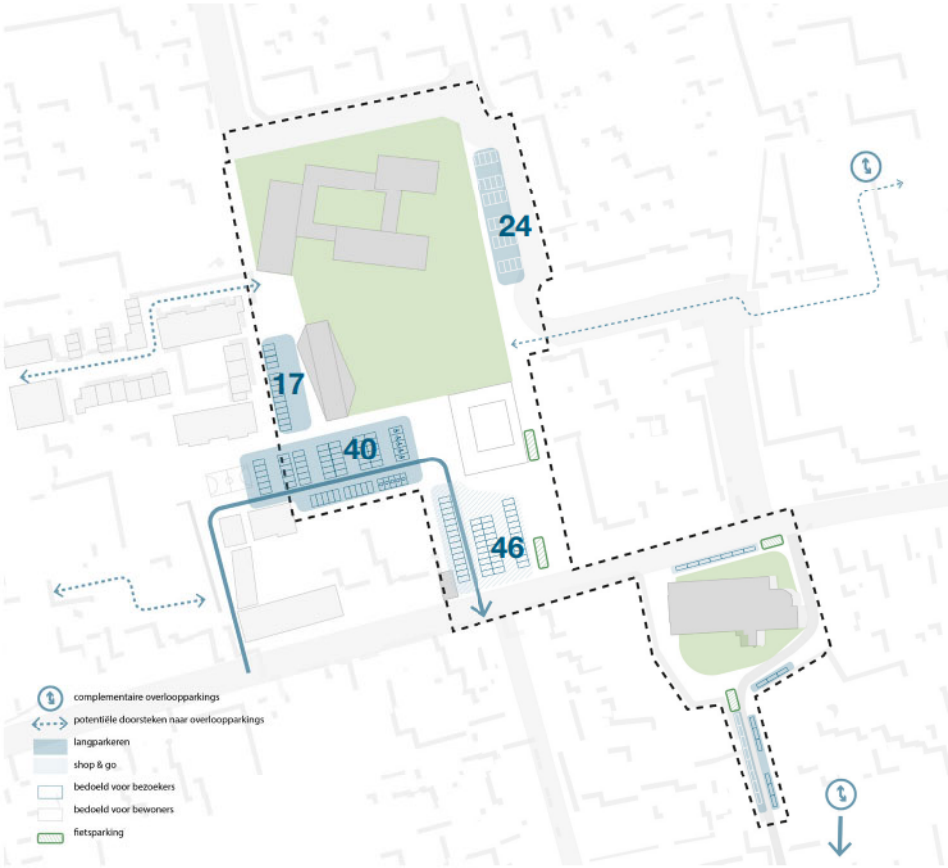
De kerk vormt het laagste punt binnen het projectgebied waar het water van de Hoogstraat (historische ontwikkelingen op zandrug) via de kerk en Kerkplein afstroomt richting Wijmelbroek. Langsheen

de kerk zien we dan ook potentieel om het bestaande groen te versterken, gekoppeld aan ruimte voor infiltratie en buffering. Deze groenblauwe inbedding wordt ingezet als troef voor het verhogen van de beleevingswaarde van de ruimte rondom de kerk (zie verder).

Het Neunkirchenplein is relatief vlak en kent hierdoor weinig afstroom. De geasfalteerde parking maakt plaats voor een plein met zachte vloer, kleinschalig materiaal met natuursteengranulaten. De betonklinkers met open voegen zorgen voor samenhang in beeldkwaliteit met het centrumpark. Hemelwater wordt afgeleid via open voegen en waterdoorlatende fundering tot in de bodem. Subtiële verschillen in floorscaping (granulaten) zorgen voor een onderscheid tussen rijweg en mogelijk parkeervak.

De wadi's op het Neunkirchen situeren zich op de laagste punten. Ze bufferen het water van de betonverharding, alsook de overlopen van de dakafvoeren van de nieuwe gebouwen.

NAAR EEN DUURZAME MOBILITEITSAANPAK

1. MODAL SHIFT

De vervoersregio Kortrijk streeft naar een afname van minimaal 6% (t.o.v. 2017) van het aandeel niet duurzame verplaatsingen tegen 2030 in landelijke gebieden. De doelstellingen van de Vlaamse Overheid stellen dat maatschappelijke functies en voorzieningen voor iedereen op een vlotte manier bereikbaar moeten zijn met duurzame vervoersmiddelen. Aan de hand van verschillende ingrepen wil men de modal shift in Deerlijk waarmaken en Deerlijkenaren aansporen om zich via duurzame vervoersmiddelen te verplaatsen naar het Neunkirchenplein en het kerkplein.

2. PER FIETS EN TE VOET

We stimuleren de bezoeker van het cultuurpark om meer dan voorheen per fiets of te voet te komen. We verhogen hiervoor niet alleen de doorwaadbaarheid in beide richtingen, maar zetten ook in op de uitbouw van kwalitatieve fietsparkeerclusters in de onmiddellijke nabijheid van de toegang tot de gebouwen (bib, OC, plein, winkelstraat, ...).

Het nieuwe gebouw rijkt een overdekte buitenruimte (luifel) aan zodat men naast overdekte beleefbare ruimte ook als fietser of voetganger hier terecht kan bij regenweer.

Door de realisatie van bijkomende trage wegen verhoogt de mogelijkheid om via autoluwe wegen het cultuurpark te bereiken. In oostwestelijke richting ontstaat een waardevolle verbinding tussen cultuurpark, nabijgelegen scholenclusters en sportsite als troef.

3. HOPPIN punt

Ter hoogte van de Hoogstraat wordt een Hoppinpunt voorzien, waar diverse vervoersmiddelen samenkomen. Niet alleen de bushalte wordt hiervoor verschoven, ook de aanleg van deelauto's en deelfietsen behoren tot het toekomstig aanbod.

4. MEERVOUDIGE PARKING

Het huidig monotoom gebruik van de parking maakt plaats voor een diversiteit aan parkeren. Naast ruimte voor deelsystemen (auto en fiets), is er ook plaats voor laadinfrastructuur. Wat

parkeren betreft omvat de site enkele parkeerhubs. De hoofdparking van het cultuurpark bevindt zich ten zuiden van de bibliotheek in het toekomstscenario (lange termijn). De parkeerhub aan de Hoogstraat vormt in de eerste plaats het cultuurplein, waar ruimte is voor het alledaags flaneren, ruimte voor evenement en ruimte voor cultuur. Wanneer een piekbezetting van bijvoorbeeld het ontmoetingscentrum wordt verwacht, wordt dit cultuurplein opengesteld voor parkeren.

De eerste rij parkeerplaatsen nabij het Koetshuis zijn steeds opengesteld voor kortparkeren. Enkel bij evenement worden ook deze plaatsen afgesloten.

Bij ontwikkeling van de sportsite wordt de toegang aan het cultuurplein herleid tot eenrichtingsverkeer. Zo rijdt men de parkeercluster in via de 'voormalige sportsite', en rijdt men uit via het cultuurplein. Deze vlotte beweging voor automobilist verhoogt tevens de verkeersveiligheid op de site.

Op korte termijn worden garageboxen van de woontorens maximaal behouden, mits de realisatie van enkele O-W doorsteken. Op lange termijn zien we de groei naar het verwijderen van de parkeerboxen zodat hier een kans ontstaat om optimaal verbinding te maken met het achterliggende woongebied.

Ter hoogte van de Tulpenstraat zien we het parkeren in kleinschalige parkeerpockets in de eerste plaats gericht naar bewoners.

VIP, artiesten en laden en lossen gebeurt via de Tulpenstraat. De hulpdiensten kunnen steeds via een hoofdflus het cultuurpark bereiken.

5. KORTPARKEREN EN BEWONERSPARKEREN AAN DE KERK

Ter hoogte van de kerk herschikken we het parkeergebeuren met oog voor een belevenisvolle publieke ruimte. Langsparkeren blijft als principe behouden omwille van de verkeersveiligheid. Echter hier en daar worden pockets verschoven die ruimte maken voor het groenblauw verhaal. Het behoud van parkeerplaatsen blijft hier echter cruciaal voor de nabijgelegen lokale handel.

STAPSGEWIJS NAAR EEN 'DROOMSCENARIO'

“ Met oog voor realiteit en haalbaarheidszin werken we samen met de betrokken diensten en actoren doorheen het proces toe naar een stapsgewijze uitbouw van het cultuurpark. Door een gefaseerde aanpak kan men wanneer financiële ruimte, investering en/of subsidie komt geleidelijk toegroeien naar het droomscenario. Dit met oog voor een meerwaarde voor de ruime omgeving. Een geleidelijke herorganisatie van de parkeerruimte schept bijvoorbeeld ruimte om de aankoop van gebouwen of garageboxen te spreiden.”

FASE 1

(VER)NIEUW(END) CULTUURHUIS HERORGANISEERT DE PUBLIEKE RUIMTE IN EEN 'CULTUURPARK' EN EEN 'CULTUURPLEIN'

A. HERAANLEG TULPENLAAN

- Aanleggen van 24 parkeerplaatsen Tulpenlaan gekoppeld aan heraanleg en vergroening Tulpenlaan en bij uitbreiding de Sint-Amandusstraat

B. OMGEVING ONTMOETINGSCENTRUM

- Gesprekken opstarten ivf mogelijkheid tot piekparking in omgeving
- Opkopen van 2 garageboxen voor optimaliseren doorwaadbaarheid O-W
- Sloop van OC d'lefe
- Bouw van cultuurhuis gekoppeld aan evenementenplein/ parkeerveld (8 + 37)
- Tegelijkertijd aanleggen platform gekoppeld aan uitgraven wadi
- Met oog voor toekomstige ontwikkeling sportsite > gesprekken aangaan voor verwerven van bijkomende parkeerbox(en) om actieve potentiële doorsteek te voorzien naar sporthal

C. CULTUURPARK

- Optimaliseren van parkruimte, toevoegen nieuwe bomen en aanleg paden
- Uitgraven van wadi's
- Plaatsen van spelprikkeles

FASE 2

HEROPWAARDERING KERKPLEIN, OPTIMALISATIE CULTUURPARK EN MOGELIJKE ONTWIKKELING SPORTSITE

D. KERKOMGEVING

- Filter op straat oostelijke zijde Kerkplein met oog voor uitbouw waardig platform kerk, vergroenen en ontharden
- Heraanleggen van floorscaping kerkplein om volwaardig pleingevoel te creëren
- Aanleggen van onthaalplatform gekoppeld aan realisatie watersysteem

E. BIBLIOTHEEK

- Deels ontharden van de omgeving bibliotheek met oog voor autoluwer cultuurpark

F. HOOFDPARKING

- Opkopen van 15 gargeboxen ivf aanleggen van hoofdparking
- Slopen van ING-gebouw en opgekochte garageboxen om hoofdparking (30 aantal parkeerplaatsen) aan te leggen

G. SPORTSITE

- Wanneer moment zich aanbiedt, aandacht voor krachtlijnen masterplan bij kwalitatieve herontwikkeling van sportsite

FASE 3

TOEKOMSTBEELD CULTUURPARK MET EEN AUTOVRIJ CULTUURPLEIN !?

H. UITBREIDEN HOOFDPARKING

- Na renovatie woongebouwen en herbekijken parkeermogelijkheden, zien we kans tot wegnemen van 20 resterende garageboxen

I. BIBIOTHEEK ALS VOLWAARDIG PAVILJOEN IN CULTUURPARK

- Bibliotheek renoveren tot paviljoen in het park met voorkanten aan alle zijden, ook tot de woonwijk Biesbroek
- Volledig ontharden van de omgeving van de bibliotheek ivf autovrij cultuurpark
- Opkopen laatste garageboxen (46) voor bijkomende parkeerplaatsen en fietsruimte langs bibliotheek

J. SPEELZONE ALS VERBINDEND ELEMENT TUSSEN WOONSTEMPELS

- Formele speelruimte als verbinding tussen appartementsblokken en bibliotheek

K. HEDENDAAGS WONEN IN WOONBLOKKEN

- Afbraak en renovatie van volume tussen appartementsblokken biedt ruimte voor belevenisvolle intieme tuin in samenspraak met bewoners
- Appartementsen terug verbinden met parkomgeving (ruimte terrassen, groen, ...)

L. CULTUURPLEIN AUTO VRIJ

- Met een parkeerstudie wordt onderzocht of de parkeerplaatsen op het plein voor het OC kunnen geschrapt worden, krijgt Deerlijk in de (verre) toekomst een autovrij(er) cultuurplein?

LANDSCHAPPELIJKE BELEVING KERNGEBIED

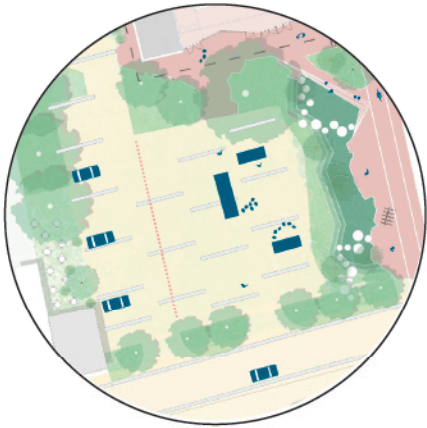
LEGENDE

- 1. Platform geeft gebouw belevingsruimte
- 2. Overloopparking als evenementenplein
- 3. Ontmoetingscentrum
- 4. Bosrijk cultuurpark
- 5. Intensievere speelzone nabij woningen
- 6. Groene parkeerhavens - wonen
- 7. Intieme belevingstuin
- 8. Actieve doorsteek langs Biesbeke
- 9. Bib als kennis- en leerplek
- 10. Groene parkeerstraat
- 11. Hoofdparking cultuurpark
- 12. Voormalige sporthal als woonerf
- 13. Koetshuis met terrasruimte
- 14. Verbinding met centumpark
- 15. Kerk als vorfrissende luwteplek
- 16. Platform als waardige sokkel
- 17. Geborgen luwteplek
- 18. Wadi - ruimte voor water
- 19. Ruimte voor eetgelegenheid
- 20. Tuinstraat met ruimte voor langsparkeren en zuidwest gericht terras voor restaurant

‘DROOMSCENARIO’

CULTUURPLEIN ALS...

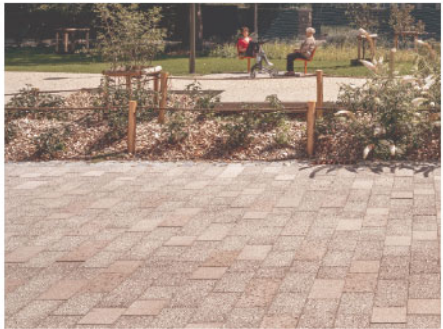
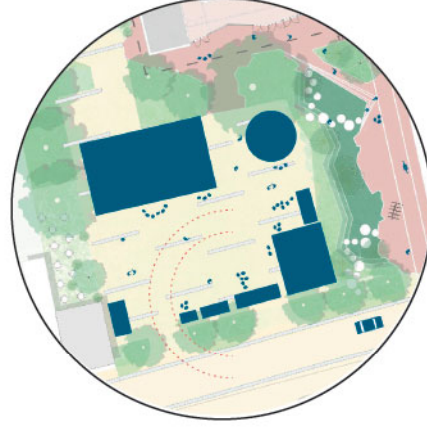
...BELEVINGSPLEIN
DOORHEEN DE WEEK

...PIEKPARKING BIJ
EEN VOORSTELLING

...RUIMTE VOOR KERMIS
EN EVENEMENTEN

Betonklinkers met natuurgranulaat als floorscaping-
REF: Groeningepark (Kortrijk), Bureau Cnockaert

Verhard parkeerplein kan ingezet worden voor events
REF: Dorpskern (Brakel), BRUT (+ARA)

EEN DIVERSITEIT AAN BELEVENISVOLLE PLEKKEN

A.
Intieme binnentuin met openingen
woonomgeving - ref: Urban campus
Lieven, Amsterdam, Bureau B=B

B.
Binnentuin collectief wonen als luwteplek met
aandacht voor sociale veiligheid - gedeeltelijke
afbraak en hergebruik van constructie
sokkelgebouw - ref. park Porre Gent

C.
Platform omgeven door spelprikkels in een
groene omgeving

D.
Actieve spelelementen (achtergrond) in
groene omgeving met speelse doorgang
- ref: the Village square - Espace libre

E.
Meervoudig ruimtegebruik piekparking, sportprikkel als
herinnering naar sporthal ingebed in woonomgeving kan
tegelijk een klein podium zijn voor cultuur of buitenklas -
ref. park Porre Gent

INTIEME BINNENTUIN ALS
collectieve buitenruimte
voor omliggende appartementen

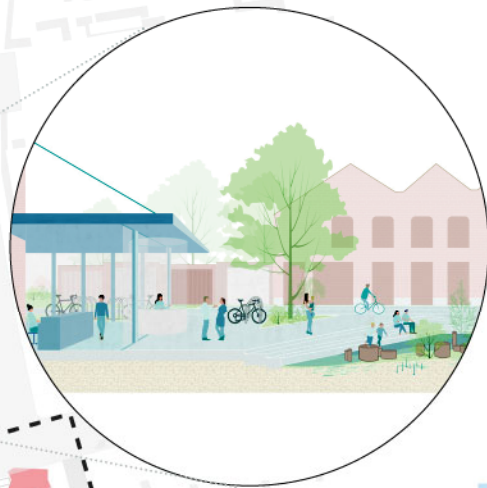
SPEELZONE ALS
actieve ontmoetingsplek gericht
naar de omliggende woonwijken

BIBLIOTHEEK VERBINDT ...
als lees- en kenniscentrum
in het cultuurland

CULTUURLAND ALS
bosrijke omgeving met
ruimte voor kunst en cultuur

BELEVINGSPLATFORM ALS
aangenaam onthaalplein

KERKOMGEVING ALS ...
verfrissende, geborgen luwteplek

Groene parking Tulpenlaan vloeit over in
groene parkomgeving- ref: (1) Centrumparking
Ingelmuister, Bas Smets, (2) HDI Gerling_Bruun &
Möllers Landscape Architects_Hannover

Informele zitelementen bakken de ruimte af
ref: Schmidt Landschaftsarchitekten

Kleinschalige cultuurvoorstellingen
krijgen kans om ook naar buiten
te treden tot in het park
Ref. Studio Orka - Chasse Patat.

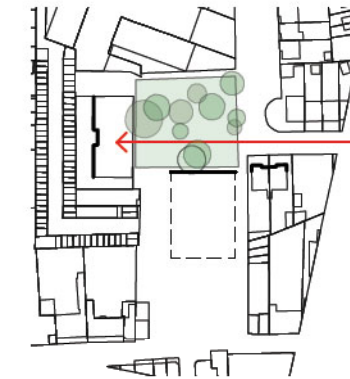
Wadi met aansluitende belevingsplatform als
functioneel en recreatief element
ref: Groeningepark - Bureau Cnockaert

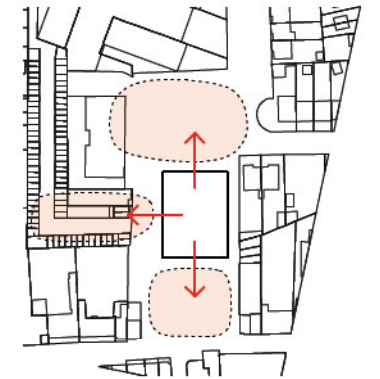
Verfrissende groene inbedding van kerk
ref: kerk op grote markt Tienen

EEN GROOT, NIEUW DAK OP HET PLEIN ALS PODIUM VOOR CULTUUR EN DORPSLEVEN

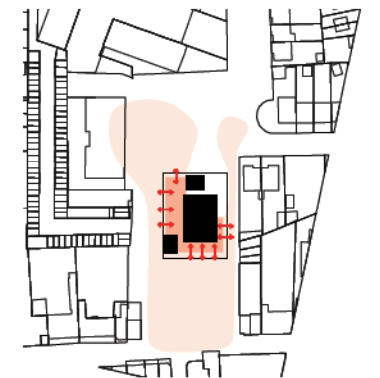
EEN NIEUWE VISTA DOORHEEN
HET PARK NAAR DE BIB

HET GEBOUW GAAT IN DIALOOG
MET DUIDELIJKE PLEKKEN

AFSTAND TOT DE BUREN EN
EEN ZICHT NAAR HET GROEN

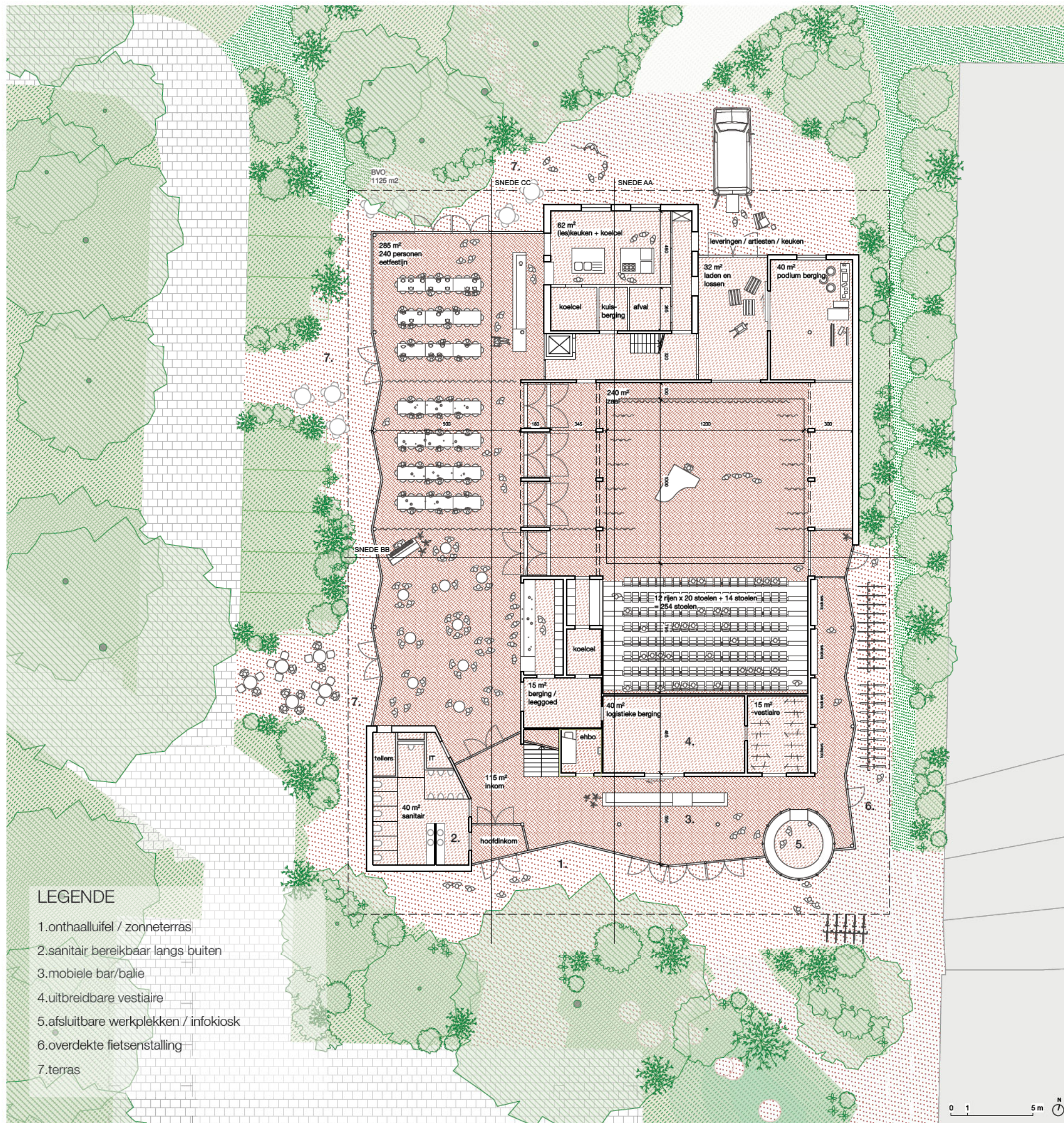

FOYER EN PLEIN ACTIVEREN
ELKAAR - EEN OPEN HUIS

We zien het nieuwe OC als een compositie van diverse kleine en grote volumes samen gebundeld door een royale luifel aan het dorpsplein. Elk hebben ze een eigen functie en logica. Tussenin ontvouwt zich een genereuze gebruikruimte. Het gebouw is hierdoor op maat en schaal van het dorp terwijl het ook een duidelijke identiteit krijgt als open, publiek huis.

REF. Morandi, Still life (1954)

EEN ROYAAL, OPEN EN UITNODIGEND GELIJKVLOERS

Het gebouw is in de eerste plaats een verwelkomend 'dak'; een dak voor het culturele leven van Deerlijk. Als een beschermende luifel zweeft het over de omliggende ruimte en bemiddelt het zo tussen gebouw en omgeving; in alle richtingen. Hier is niet binnen. Hier is niet buiten. Er kan geschuild worden voor de regen of de zon. Je kan er je fiets parkeren, op een zitbank plaats nemen of een sigaret roken. Deze uitnodigende plek voorziet alle functies van een droog, drempelloos en integraal toegankelijk adres. Een duidelijk, ondubbelzinnig adres.

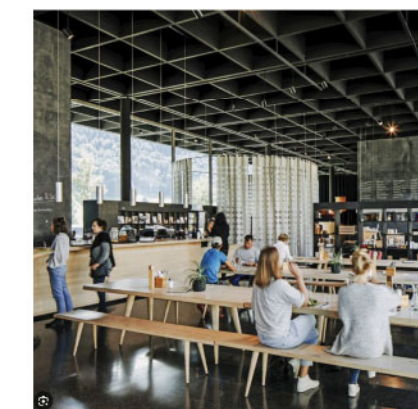
Belangrijk is dat dit gebouw een lage drempel heeft, zowel letterlijk als figuurlijk. Het is toegankelijk voor iedereen, ongeacht achtergrond of capaciteit. Of je nu een langdurige bewoner bent of een eerste bezoeker van het park, je bent hier welkom. Het open ontwerp en de inclusieve sfeer zorgen ervoor dat iedereen hier kan en mag thuis komen.

Als je binnenkomt, is er geen imposante deur of intimiderende drempel om over te steken. In plaats daarvan word je begroet door een open, gastvrije sfeer die interactie en verbinding aanmoedigt. De positionering van een aantal volumes met daarin ondersteunende functies (sanitaire voorzieningen, keuken, kiosk, ...) organiseren op een evidente en efficiënte manier het gelijkvloers. Ze worden zo gepositioneerd dat ze ook onafhankelijk en rechtstreeks langs buitenaf dienst kunnen doen. Terzelfdertijd zorgen ze ook voor een heldere zonering. Zo heeft elke functie een duidelijke begrenzing en karakter, maar kan er evengoed gekozen worden om ze naadloos in elkaar te laten over gaan. Zodoende kunnen foyer en inkom bijvoorbeeld perfect samen gebruikt worden. Lange gangen worden tot een absoluut minimum beperkt. Sterker nog: gang en ruimte lijken te versmelten en nodigen uit tot verkenning en ontmoeting.

Elke ruimte is rijkelijk verbonden met zijn omgeving, zowel visueel als fysiek. We positioneren de foyer aan de westzijde: goed georiënteerd, in relatie met het cultuurpark en op voldoende afstand van burelen zodat privacy steeds gegarandeerd is. De inkom, die tevens ook verblijfsruimte is, is gevelbreed en krijgt zijn adres op het cultuurplein. Het kan niet duidelijker zijn.

Het cultuurplein loopt over in het gebouw en de foyer loopt uit in het park en de groene omgeving. Langgerekte, elegante gevels onthullen de fantastische wereld van theater binnenin.

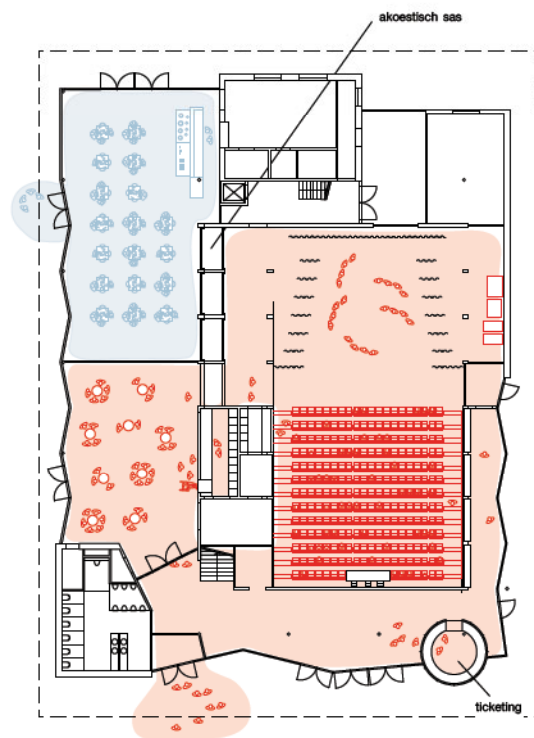
Grenzen tussen binnen en buiten, tussen werkelijkheid en fantasie vervagen.

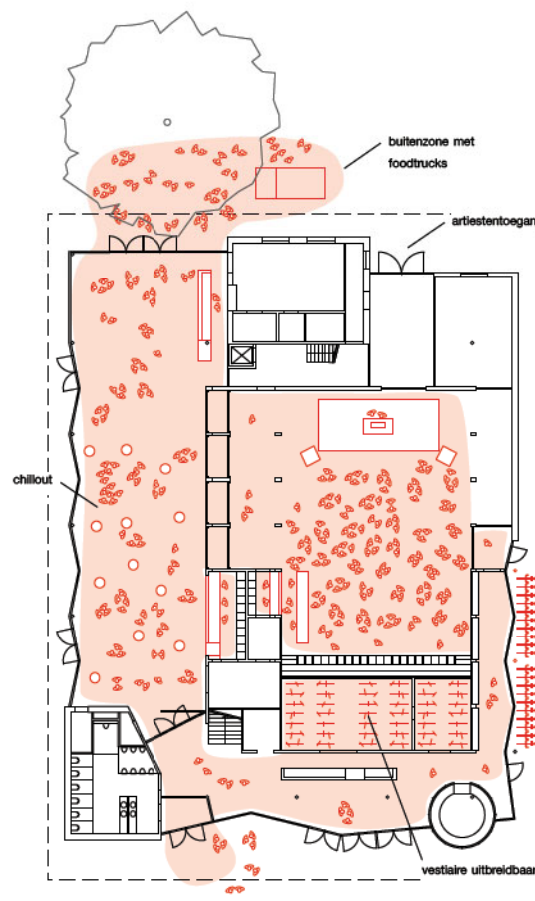
REF. Werkraum Bregenzzerwald, Peter Zumthor (Oostenrijk)

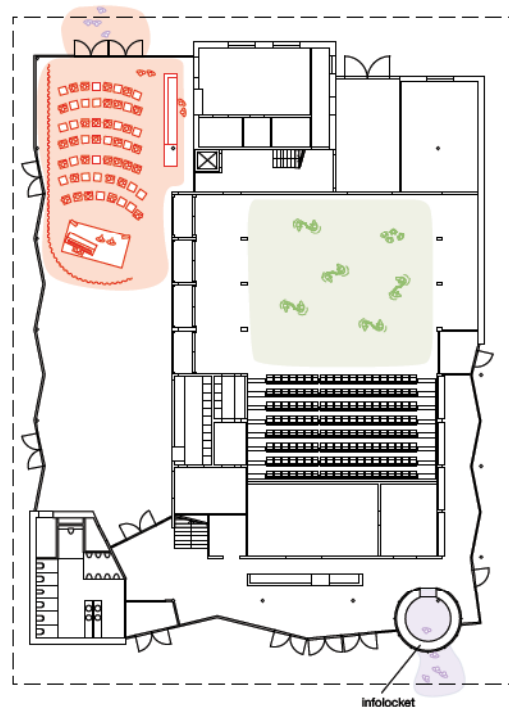
KOOK WORKSHOP IN DE LESKEUKEN +
BLOEMSCHIKLES + REPETITIE TONEEL
HET INFOPUNT IS OPEN

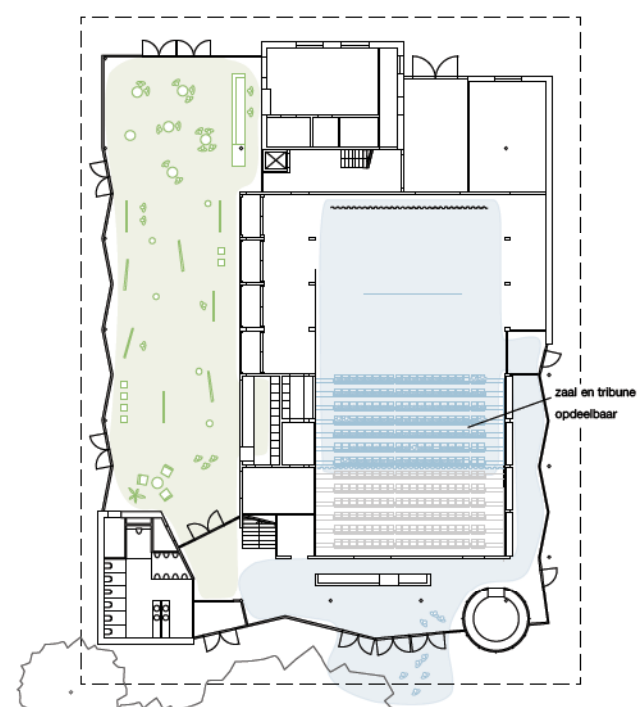
KAARTAVOND IN DE FOYER +
SCHOOLVOORSTELLING IN DE ZAAL

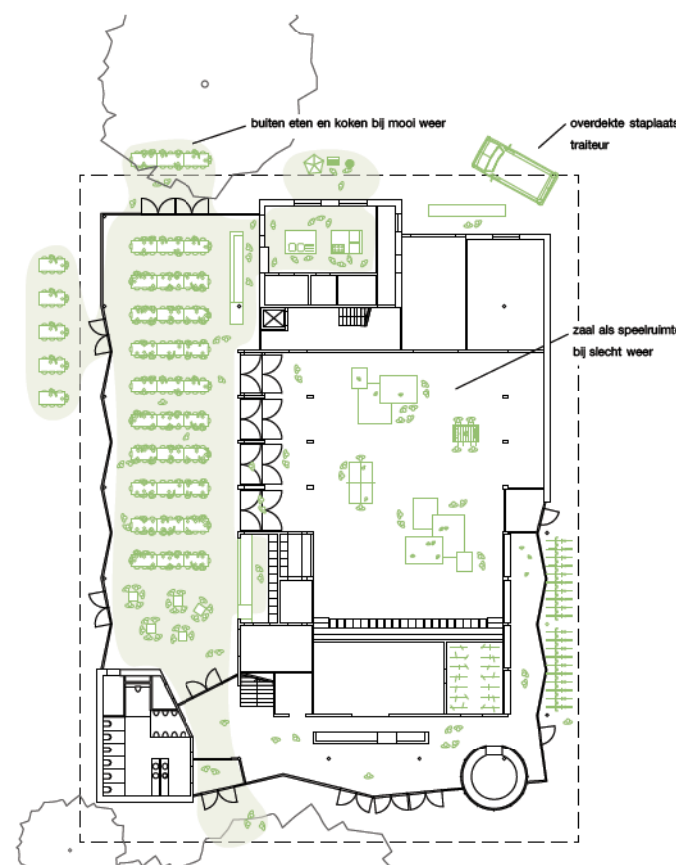
NIUWJAARSRECEPTIE MET FUIF IN DE
THEATERZAAL EN CHILL OUT IN DE FOYER

OPTREDEN IN DE FOYER
REPETITIE IN DE ZAAL
HET INFOPUNT IS OPEN

VERNISSAGE IN DE FOYER
FILMNAMIDDAG KINDEREN IN DE ZAAL

EETFESTIJN 300 PERSONEN IN DE FOYER
KOKEN ONDER DE LUIFEL - SPELEN IN DE
THEATERZAAL BIJ SLECHT WEER

MULTI-INZETBAAR

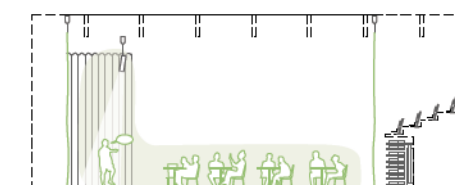
Dit gebouw is meer dan alleen een structuur; het is een levend, ademend onderdeel van Deerlijk zelf. Dit project is een belangrijke investering op een unieke locatie; dat vraagt om een gebouw dat meer dan alleen theater kan huisvesten.

De slimme planopvatting, waarbij verschillende functies en ruimtes simultaan of apart gebruikt kunnen worden, levert finaal een bijzonder multi-inzetbaar gebouw op ten dienste van de gemeente Deerlijk en de gebruikers. We beogen m.a.w. een ruimer gebruik en een gebouw dat klaar is om de tand des tijd te doorstaan. De noden van vandaag zijn immers vaak niet de noden binnen 10, 20 of 30 jaar.

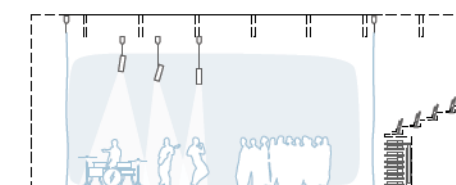
Ons plan laat zich kenmerken door een aantal zeer prozaïsche aspecten, maar ze zijn essentieel voor het succes van dit gebouw: opsplitsbaarheid van de foyer, verschillende toegangen (op gelijkvloers maar ook op de verdieping) tot de theaterzaal, akoestische sassen en voldoende ruimte voor berging zodat de verschillende gebruikers spullen kwijt kunnen en meubels kunnen komen en gaan. Het gebouw kan zo dienst doen als een centrum voor de gemeenschap, met een breed scala aan activiteiten en evenementen die zijn afgestemd op mensen van alle leeftijden en interesses. We geven de suggestie dat door een deel van de tribune mobiel uit te voeren een grotere range aan activiteiten zou aangeboden kunnen worden. Dit is geen te nemen of te laten voorstel: het ontwerp staat of valt er op geen enkele manier mee. We houden het plan compact door een deel van de berging onder het vaste gedeelte van de tribune te schuiven. De twee grote ruimtes, foyer en zaal, zijn multi-inzetbaar en hebben ook bewust een ander karakter: De foyer is zeer open en lichtrijk terwijl de zaal eerder een black box is i.f.v. betere akoestische isolatie. De jaarlijkse nieuwjaarsreceptie, een mosselsouper van de Chiro of een tentoonstelling van De Koninklijke Deerlijkse Vogelvrienden: allemaal activiteiten die hier ongedwongen op één of andere manier een plaats kunnen krijgen.

Dit ontwerp hecht veel belang aan de inkom. Belangrijk hierbij is visibiliteit en identiteit. De inkomzone is breed en gericht naar het plein. Door deze doelbewust groter te ontwerpen wordt het een belangrijk onderdeel van dit gebouw. Te groot om enkel als inkom te dienen: de ruimte herbergt de sanitaire functies maar is tegelijkertijd ook uitloper van de foyer en tochtsas, maar bovenal verblijfsruimte. De functie is niet scherp afgelijnd en net om die reden genereus.

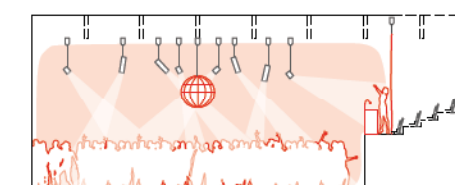
Met zijn gebouwbrede gevel kan deze ruimte de energie van een dorpscafé teruggeven aan het plein. Een mobiele toog zorgt ervoor dat deze ruimte onafhankelijk kan gebruikt worden. Stoelen en tafeltjes zoeken zich een weg naar buiten en activeren het plein en de dorpskern.

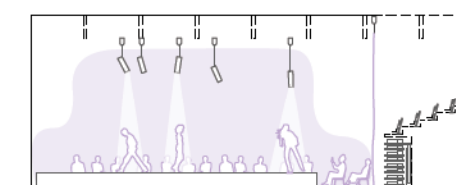
STAND-UP COMEDY

ROCK CONCERT

DJ-SET

DEFILÉ

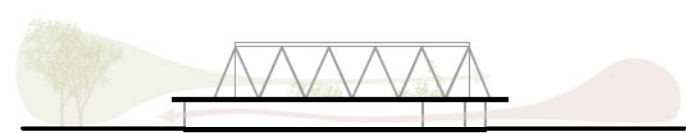

CULTUURHUIS
DEERLIJK

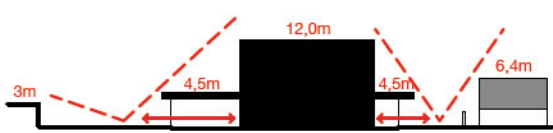
programma
niklas
limbeck

ter
Madrank
m
Koffie
Tee

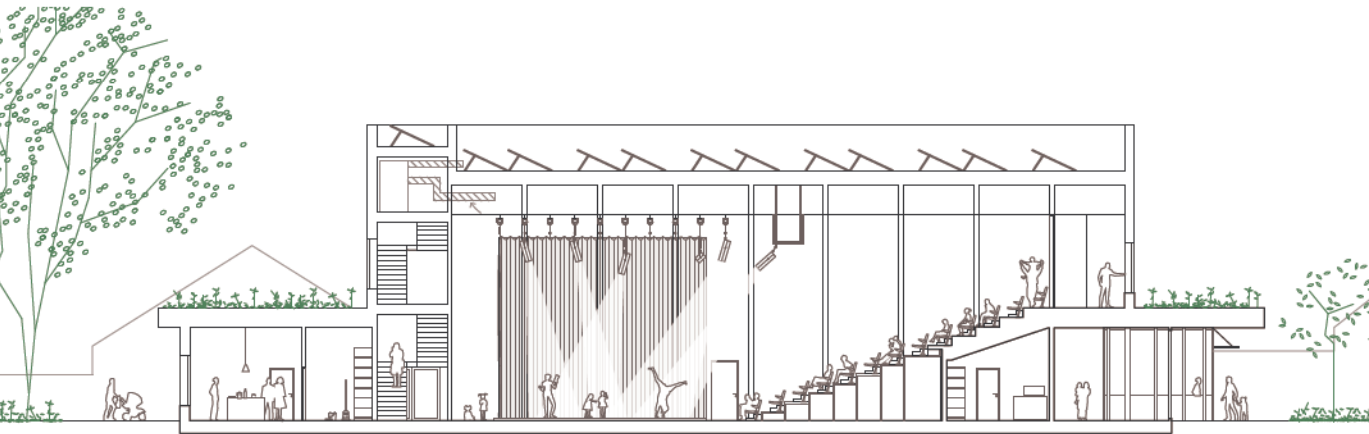
EEN GASTVRIJ DAK

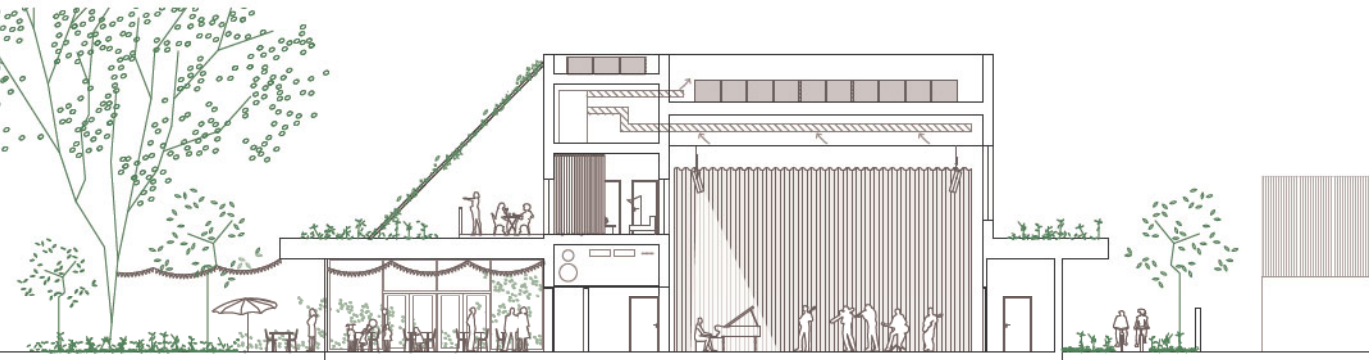
HET PLEIN LOOPT DOOR ONDER DE LUIFEL, HET GROEN VAN HET PARK IN HET GROENDAK BOVENOP

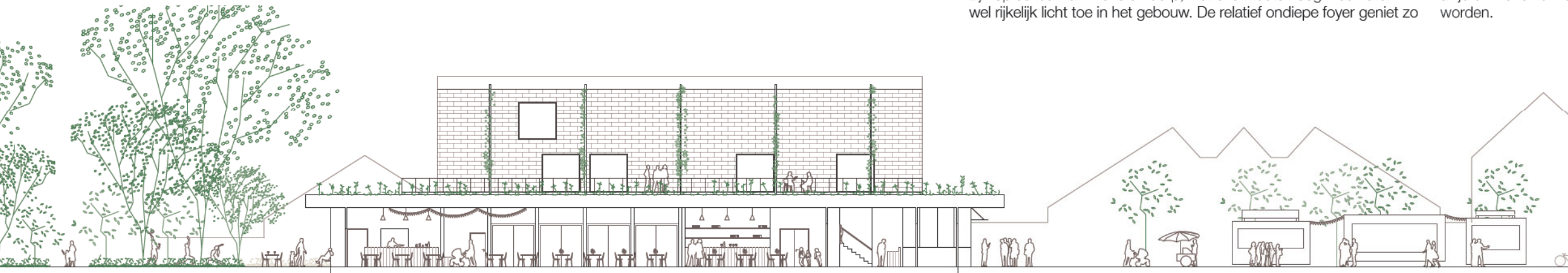
DE HOOGTES VAN HET GEBOUW ZIJN AFGESTEMD OP DE BUREN ÉN DE PUBLIEKE RUIMTE

SNEDE AA

SNEDE BB

SNEDE CC

Een groot deel van het welslagen van een theatergebouw is de foyer, of beter het café. Dat staat als een paal boven water: een goed theater heeft een goed café. Punt!

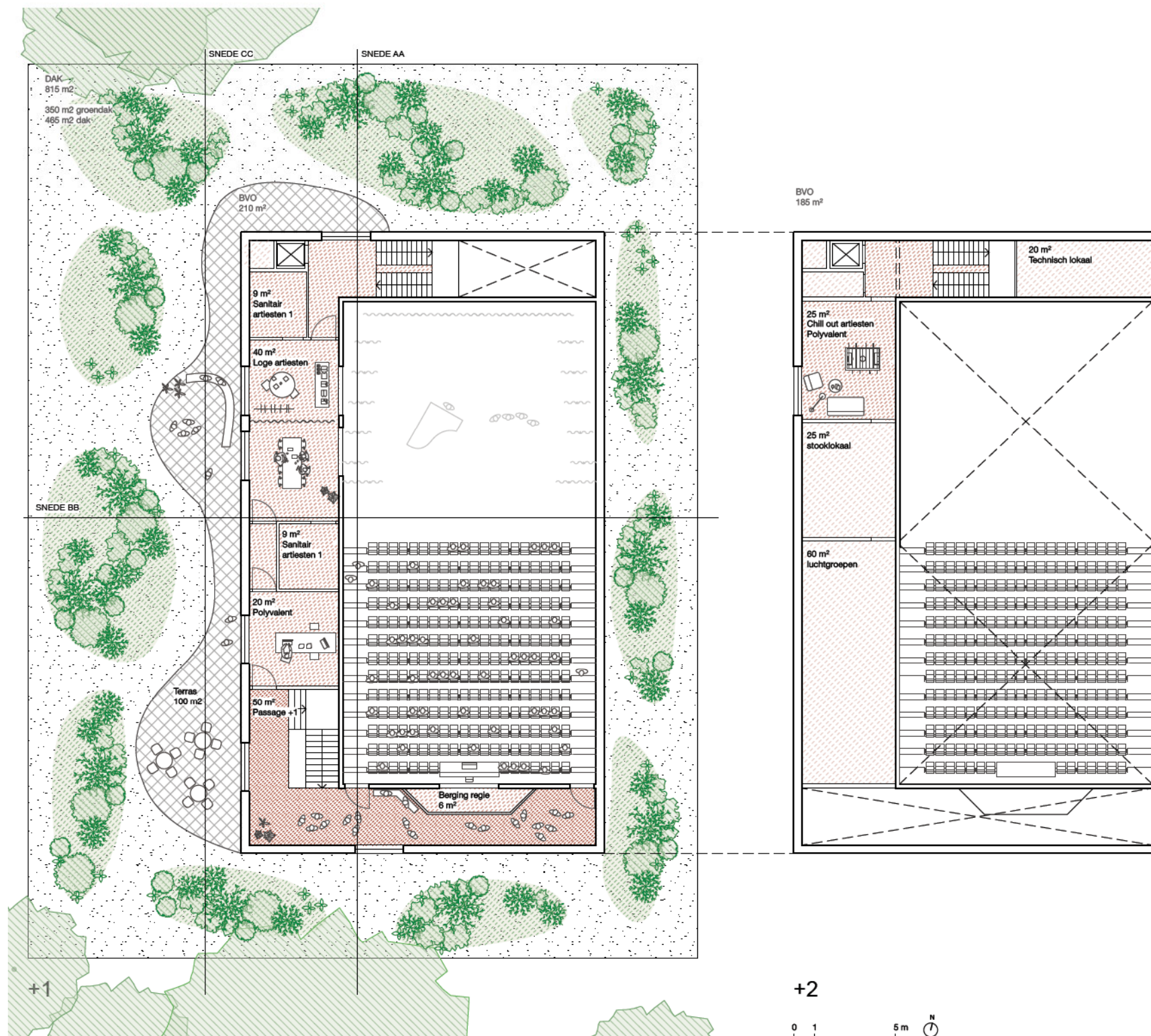
De uitdaging ligt er in om de ruimte van toch een aanzienlijke omvang niet aan te doen voelen als een doorsnee schoolrefter of Lunch Garden. In tegendeel: er zijn gezellige hoekjes met comfortabele zitplaatsen waar je kunt ontspannen met een boek of jezelf kunt verliezen in de natuurlijke schoonheid buiten. Deze foyer houdt het midden tussen intiem, bruin café en polyvalente ruimte: In zijn geheel kan de grote ruimte sociale interactie en samenwerking bevorderen, terwijl er ook rustige zones kunnen afgebakend worden voor afzondering of kleine groepsbijeenkomsten. Best of both worlds.

Het ontwerp zet doelgericht in op de hoogte van het dak: de ruimtes zijn op schaal van mens en dorp; niet overmaats hoog maar laten wel rijkelijk licht toe in het gebouw. De relatief ondiepe foyer geniet zo

maximaal van natuurlijk daglicht en heeft een gunstige oriëntatie. De foyer heeft ruime connectie met zowel park als plein.

Het dak opgebouwd uit een houten cassette heeft een diepe kleur en transformeert de foyer en inkom zo tot karaktervolle en betekenisvolle plek. Het omliggende groen contrasteert mooi waardoor buiten visueel meer naar binnen getrokken wordt. Op eenzelfde manier krijgen speelse, frisse en kleurrijke gordijnen een prominente rol in de foyer. Ze zijn tegelijkertijd functioneel en decoratief; het oog wil ook wel wat. De samenkomst van kunst, cultuur en gebouw vertelt mensen dat hier een bijzonderheid verborgen ligt.

De foyer en inkom zijn plekken met identiteit en karakter – kwaliteiten van een intiem, bruin café. Soms is het niet de zoektocht naar het nieuwe en onbekende die ons vervult, maar de terugkeer naar wat altijd al in ons hart lag, wachtend om (her)ontdekt en gekoesterd te worden.

De verdiepingen van het nieuwe OC houden nog enkele troefkaarten in handen. Zo kan het publiek via een foyer - gekoppeld aan een terras - vanuit de inkomhal ook de bovenzijde van de tribune bereiken om de zaal binnen te komen. Dit opent diverse mogelijkheden in gebruik. Daarnaast hebben wij de keuze gemaakt om de gelijkvloerse footprint zo compact mogelijk te houden - ruimtes die niet strikt gezien gelegen moeten zijn op het maaiveld verhuizen naar de verdieping. Het betreft de foyer artiesten, twee polyvalente lokalen en de technische ruimtes van het project. Via een lift zijn ze eenvoudig bereikbaar. De ruimtes genieten hierdoor van overvloedig natuurlijk licht, een zicht over het groendak en wat privacy. Het groendak geeft kwaliteit voor al wie vanuit de

omringende bebouwing naar het nieuwe OC kijkt. Tevens buffert het dak warme temperaturen in de zomer, vangt het water op en geeft het een kans aan planten en kleine insecten of dieren om zich hier te nestelen. Een dakterras golft tussen het groen - even een luchtje scheppen na een intense dansrepetitie in de loge? Of een artiest die buiten geniet van een koffie? Of de kans om een zomerbar te organiseren?

We kiezen er bewust voor om de luchtgroepen in binnenomgeving op te stellen op +2. Ze staan vanaf hier rechtstreeks in verbinding met de zaal en het dak, wat compacte tracées oplevert. Daarnaast kennen luchtgroepen die in binnenomgeving staan een langere levensduur.

REF. Dakterras Het Wilde Westen - Kortrijk

EEN ENERGETISCH PERFORMANT TECHNISCH CONCEPT

1. ONTWERP EN EXPLOITATIEKOSTEN

Het ontwerp ambieert een duurzame ontwikkeling en energieneutraliteit. Het is op drie pijlers gericht, de trias energetica: reduceren energiebehoefte + maximalisatie van hernieuwbare energiesystemen + optimalisatie tussen bron en verbruiker.

We zijn ambitieus en mikken met het E peil tussen de 30 en 40, bijna 15 punten lager dan de geldende normering (tussen de 55 en 65) wat zich rechtstreeks vertaalt in een gebouw met een zeer laag energieverbruik. We maken het gebouw op die manier ten eerste toekomst robuust mochten de eisen nog strenger worden, ten tweede garanderen we werkingsbudget mochten energieprijzen nogmaals ferm gaan stijgen en ten derde maken we het OC onafhankelijk van fossiele brandstoffen. Een gebouw met een voorbeeldfunctie!

2. REDUCTIE VAN ENERGIEBEHOEFTE

Een ambitie van een maximaal thermisch energieverbruik van 50 kWh/m² wordt vooropgesteld én is haalbaar. We isoleren gedegen en maken een luchtdichte schil. Er is vaste of mobiele zonnewering aanwezig en beglazing is goed gepositioneerd in functie van oriëntatie. Via de boringen kan met energieopslag in de zomer geprofiteerd worden van free cooling. Actieve koeling door middel van airconditioning wordt zo veel als mogelijk vermeden, bij voorkeur zelfs volledig geëlimineerd. We staan de opdrachtgever bij om goede keuzes te maken voor de comforteisen (min. en max. temperatuur) in elke ruimte waardoor de energie vraag 'an sich' al zo veel mogelijk kan geminimaliseerd worden zonder comfortverlies. Door het toepassen van performante ledverlichting, daglichtsturing, dimming, bewegings- en aanwezigheidsdetectie, ... kunnen we ook ambitieus zijn op vlak van het elektrisch verbruik. We stellen een maximum voorop van 18 kWh-el/m² (zonder warmtepompen) wat zeker haalbaar is. De architectuur ondersteunt deze ambitie: er is voldoende daglicht in alle belangrijke ruimtes.

3. VERWARMING: PRODUCTIE + DISTRIBUTIE

Het systeem wordt volledig bedacht i.f.v. een warmtepomp bodem/water om energieneutraal het gebouw te kunnen exploiteren, onafhankelijk van fossiele brandstoffen. Een bijkomend voordeel van geothermie is dat de opgeslagen koude uit de grond in de zomer gebruikt kan worden om het gebouw 'free te coolen'. In functie van de verschillende zones met elk hun eigen functie dringt een ander afgiftesysteem zich op. We stellen voor om de theaterzaal zuiver via de ventilatie te verwarmen. Voor de foyer, inkom, sanitair en artisenruimtes stellen we voor om vloerverwarming toe te passen. Het geheel zal voorzien worden van een gebouwbeheerssysteem (GBS) systeem naar keuze van de bouwheer. Lokaal (in de zone zelf) worden de nodige overwerkschakelaars voorzien.

4. VENTILATIE

Om een goede luchtkwaliteit te garanderen wordt een mechanische ventilatie systeem D voorzien met warmterecuperatie. De ventilatie units voorzien we van een by-pass met mechanische freecooling

functie zodat we tijdens warme dagen nachtventilatie kunnen toepassen om de ruimtes af te koelen. Het aantal ventilatie units proberen we te beperken en te centraliseren in één technische ruimte. Dat doen we om de onderhoudskosten te drukken. Het ventileren en bijverwarmen van de foyer doen we door middel van verdringingsventilatie. Het ventileren van het theater doen we hoofdzakelijk van onder de vaste tribune en deels via het plafond. Indien de foyer en het theater nooit gelijktijdig op volle capaciteit (2x 300 personen) gebruikt worden; kunnen we één ventilatie unit voorzien voor beide ruimtes. In functie van de bezetting kan dan ofwel meer debiet voorzien worden in het theater (tijdens voorstelling) of in de foyer (na de voorstelling).

5. SANITAIR

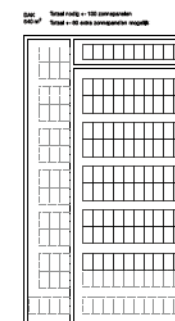
Het sanitair warm water verbruik is zeer beperkt. Om stilstandsverliezen en circulatieleidingen te vermijden maken we gebruik van decentrale warm water productie: elektrische doorstroomtoestellen. Deze strategie verkleint ook enorm het risico op legionella.

6. REGENWATERRECUPERATIE

Daar ontmoetingscentra een groot waterverbruik hebben omwille van het intensief gebruik van de toiletten moeten we maximaal inzetten op regenwaterrecuperatie. Op basis van de dakoppervlakte op het hoogste volume is het mogelijk veel regenwater op te vangen voor gebruik binnen het gebouw. Het voorzien van twee regenwaterputten van 20m³ kan het verbruik van stadswater sterk verminderen.

7. ELEKTRICITEIT

We onderzoeken samen met Fluvius de noodzaak om in het nieuwe gebouw een HS-cabine te voorzien. Deze kan nog binnen het planconcept worden geïntegreerd (naast de toiletten of theater berging) door het gebouw op het gelijkvloers iets ruimer te maken. Naast het algemeen laagspanningsbord (ALSB) en bord HVAC voorzien we decentraal een aantal kleinere elektrische borden. Op die manier moet de gebruiker bij een probleem niet telkens naar het ALSB gaan. Alle verlichtingstoestellen zijn voorzien van led technologie. Alle toestellen worden voorzien van dali drivers. Door dali toe te passen kunnen we een eenvoudige vorm van domotica toepassen en kan er bijvoorbeeld een drukknop met 'centraal uit' functie voorzien worden.

Een gebouw van 1555m² met ingeschat verbruik van 30 kWh-el/m² betekent een verbruik op jaarbasis van 47 MWh-el. Met 130 panelen produceert het OC op jaarbasis 45 500 kWP of 38 675 kWh. (*0.85) We rekenen dat 30% van de energie door het gebouw zelf zal verbruikt worden en er bijgevolg 70% terug op het net kan geïnjecteerd worden. De installatiekost van de zonnepanelen bedraagt 45.000 euro. Dit betekent dat de installatiekost reeds na 6,5 jaar is terugverdiend.

EEN GENEREUZE STRUCTUUR EN CIRCULAIRE BOUWMATERIALEN

1. HELDER STRUCTUURCONCEPT

Het structureel concept is eenvoudig, rechtlijnig en leesbaar. We bouwen een stevige ‘doos’ voor de theaterzaal met betonnen kolommen en balken en een invulling van metselwerk. Betaalbaar en akoestisch performant op vlak van geluidsisolatie. Daarrond bouwen we een grote houten luifelstructuur die deels afsteunt op kolommen en deels rust op het theatervolume. Door de lichte dakstructuur kunnen funderingen op de uiterste perimeter van het gebouw geminimaliseerd worden. Een funderingsplaat op volle grond volstaat waardoor de wortelstructuren van de kwalitatieve bomen intact blijven. Hierdoor sparen we budget uit en pompen we niet onnodig veel beton de grond in - enkel onder het theatervolume zijn funderingspalen voorzien. Een duidelijke, project specifieke duurzaamheidsambitie. Een ambitie die de visuele identiteit van het project bepaalt en het gebouw cachet geeft. De leesbaarheid van deze eenvoudige structuur zorgt voor een grote toekomstwaarde. Mocht een verbouwing of verandering in programma zich opdringen kan een nieuws ontwerp vanuit deze structuur vertrekken.

De keuze om de grote luifel van het nieuwe OC uit te voeren in hout is opnieuw een duidelijke duurzaamheidsambitie die beeldbepalend is voor het project.

2. GEBRUIK VAN CIRCULAIRE EN ECOLOGISCHE MATERIALEN

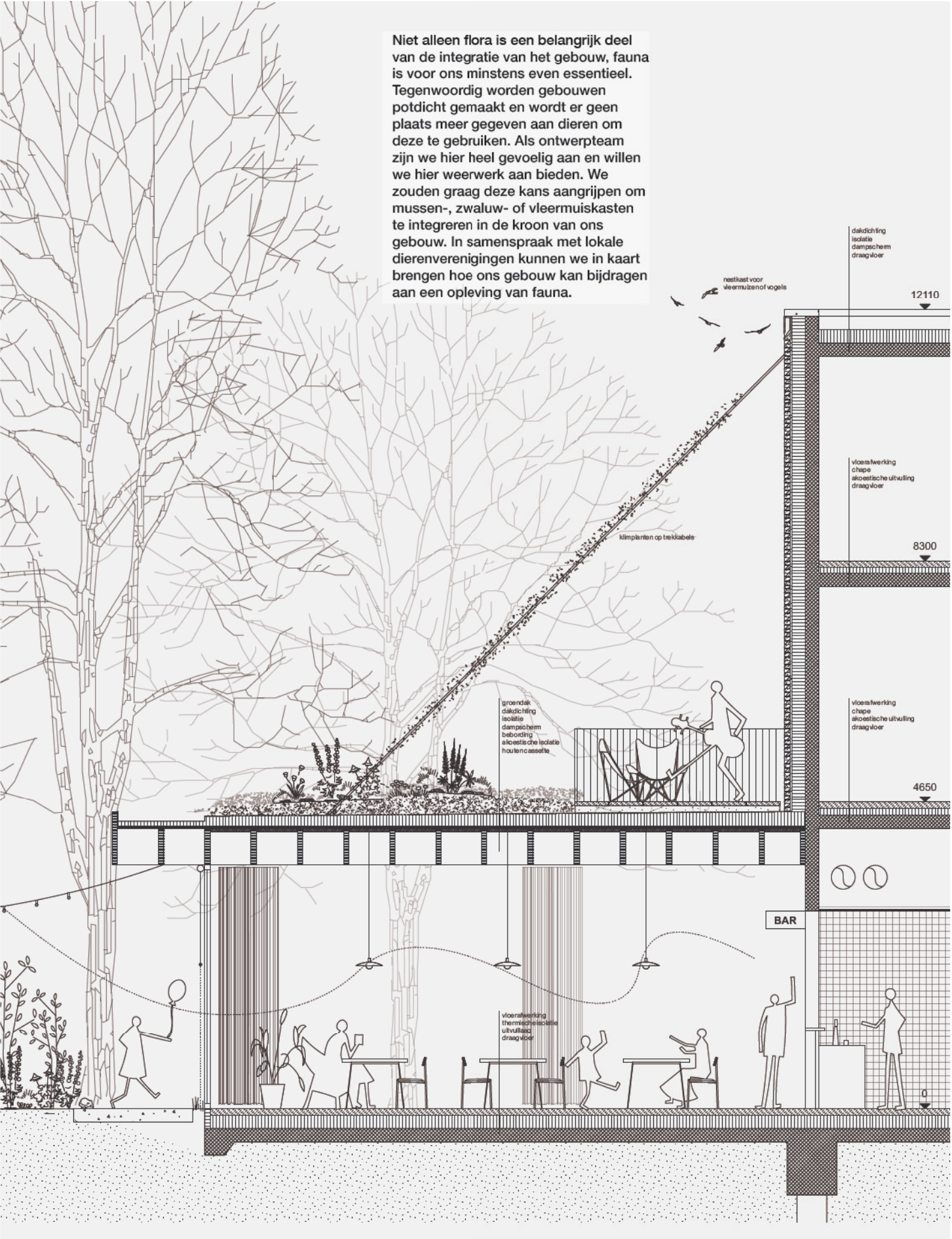
We wensen het bestaande gebouw gedegen te laten screenen op vlak van bouwmaterialen en technische uitrusting. Ongetwijfeld kunnen we recent aangekochte elementen in voldoende goede staat ontmantelen en tijdelijk opslaan in het voormalige bankgebouw en/of de sokkel van de residentiële gebouwen. We stellen voor dat dit een materialenhub vormt voor de site. We denken daarbij aan verlichtingsarmaturen, geluidsinstallaties, keukentoestellen, theaterrekken, houten plafondafwerkingen, binnendeuren, theaterstoeltjes, ... Deze materialen worden in het nieuwe ontwerp geïntegreerd.

Daarnaast kiezen we in functie van het beschikbare budget voor materialen van ecologische oorsprong, hout, CO2 negatieve betonstenen, akoestische bekleding vervaardigd uit PET flessen, ... Materialen die nefast zijn voor de afvalstapel (bv. PUR) worden geweerd. Voor de gevelafwerking van het hogere theatervolume wordt onderzocht of gewerkt kan worden met een gekaleide recuperatie steen.

We hopen zo dat dit project een wezenlijke bijdrage kan leveren aan de circulaire materiaalstromen - zonder dat het gevoel ontstaat dat een ‘tweedehands’ gebouw wordt opgeleverd. Het is gewoon zonde dat een nog ‘goed genoeg’ toestel of materiaal op de afvalstapel beland. Navraag bij Vlaanderen-circulair leert dat er de voorbije jaren diverse subsidies gelanceerd zijn via VLAIO om dergelijke projecten ook financieel te ondersteunen.

We merken op dat diverse afwerkingen en toestellen in het huidige OC nog niet einde levensduur zijn of - indien ze nieuw worden aangekocht - toch weer relatief hetzelfde toestel / product zullen zijn. We wensen samen met het technische team van de opdrachtgever het gebouw te screenen op mogelijk hergebruik.

EEN UNIEKE ZAAL OM TE PROGRAMMEREN

EEN PLEK DIE JE JE ZAL HERINNEREN

↓

Welkom in de nieuwe theaterzaal van Deerlijk!

De achter- en zijwanden van het toneel zijn uitgewerkt in ter plaatse gestort beton met een zachte zigzaggende textuur. Het beton voelt aan als een robuust gordijn die het podium omhelst. Een aantal goed gemikte openingen, één in de gevel en twee naar de artiestenloge, laten natuurlijk licht binnensijpelen in de zaal. Aangenaam voor de ploeg die instaat voor het onderhoud en de schoonmaak overdag - of mocht de zaal overdag gebruikt worden voor een repetitie of kleine beurs. Geen overbodige luxe. Alle openingen zijn perfect geluids dicht en kunnen vlot worden verduisterd tijdens voorstellingen. Het beton van het podium vormt een stevige plint die doorloopt over de perimeter van de volledige zaal. Daarboven is er een akoestische bekleding voorzien met gerecupereerde houten afwerking uit het huidige OC D'leffe die zal worden

geschilderd. Deze afwerking zorgt voor een zachtere, warmere sfeer in de zaal (cfr. Leitheater Deinze) en regelt de akoestiek: absorptie en correcte reflectie van geluidsgolven.

Wij zien de nieuwe tribune opgedeeld in twee delen: een vast deel bovenaan en een flexibel deel onderaan. Dit heeft verscheidene voordelen. Ten eerste kan onder het vaste deel een goede centrale berging worden voorzien voor tafels, stoelen en de vestiaire. Ten tweede kunnen zitjes uit het bestaande OC D'leffe worden gerecupereerd - deze werden onlangs nog vernieuwd! Ten derde biedt het flexibele deel de mogelijkheid om de zaal divers in te zetten. De stoffering op de nieuwe en recuperatie zitjes wordt op elkaar afgestemd zodoende een mooi geheel van stoeltjes te krijgen. Daarnaast wordt een hoog gordijn voorzien die de zaal kan afsplitsen tussen de vaste en mobiele zitjes - voor

intiemere, kleinschalige voorstellingen. Ten vierde is de technologie van mobiele tribunes zeer onderhouds- en gebruiksvriendelijk geworden: met één druk op een knop schuift de tribune uit en hoeft één persoon enkel nog de balustrades recht te zetten. De stoeltjes komen automatisch recht.

Ons concept is niet afhankelijk van de mobiele tribune: als het de expliciete wens is van de opdrachtgever om toch met een volledig vaste tribune te werken is dit perfect mogelijk.

We voorzien drie toegangen tot de zaal: langs links, langs rechts en via een galerij bovenaan. Hierdoor ontstaan diverse gebruiksmogelijkheden en ervaringen. De zaal kan indien gewenst ook volledig los van de foyer functioneren. Een trap omhoog lopen om via de bovenkant van de tribune je zitje te vinden ... zit dat niet in ons collectief theatergeheugen genesteld?

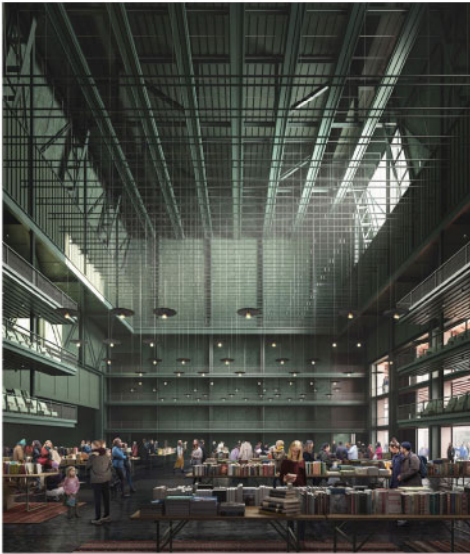
←

“We merken op dat het achterdoek en de poten vaker in voorstellingen worden weggelaten om het publiek en de acteurs een grotere verbinding te geven met elkaar en de plek, de klassieke grenzen vervagen en er ontstaat een nieuwe dynamiek. Het ‘stoffige’ karakter wordt afgeworpen!”

→

“In de Handelsbeurs in Gent kan de vloer naar beneden zakken waarna een tribune uitschuift. De zaal heeft een mooi karakter waarin diverse types activiteiten en voorstellingen plaatsvinden.”

De Standaard
Nieuws
Opinie
Inspiratie
Podcasts

DE ARCHITECT
KOEN VAN SYNGHEL

Bestand tegen een kudde bizons

Gelukkig is de zaal geen donker hol. Ramen zorgen voor daglicht. Een aange-naam balkon vergroot de belevingswaarde. Zien en gezien worden maken nu eenmaal deel uit van het publieke leven.

↓

“Voor het nieuwe podiumkunsten gebouw in Leuven van Sergison Bates architects (Open Oproep 2018) koos het winnende team er resoluut voor om een flexibele zaal te ontwerpen. Er kan zowel een voorstelling als een boekenmarkt plaatsvinden.”

→

“We stellen ons een tedere zaal voor waar mooi theater kan gebracht worden - tegelijk denken we dat als er geïnvesteerd wordt we opties moeten open houden om een staand optreden te laten doorgaan, concert of de (uitzonderlijke) fuif.”

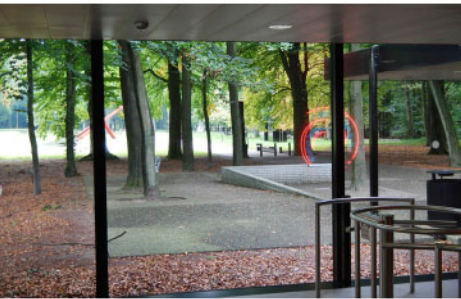
HET NEUNKIRCHENPLEIN ALS CULTUURPARK

Het Neunkirchenplein ondergaat een opmerkelijke transformatie tot een bruisend cultuurland. Centraal in het cultuurland staat het ontmoetingscentrum, in de toekomst niet louter een plek waar voorstellingen plaatsvinden, maar eveneens een broedplaats voor creativiteit, een maakplaats voor cultuur, een plek voor verbinding. Hier krijgt creativiteit de ruimte om te gedijen, verdergaand dan enkel de grenzen van traditionele theatergezelschappen en eindvoorstellingen. Het is een plaats waar een zeer diverse groep aan mensen terecht kan, van nabijgelegen scholen tot lokale verenigingen, waar iedereen welkom is om zijn of haar creatieve uitingen te verkennen en te delen.

Deze visie op creatieve vrijheid wordt naadloos doorgetrokken in het omliggende park. Een park als kader voor cultuur. Cultuur en verbinding beperkt zich niet tot het gebouw, maar vloeit door tot in het omliggende park. Ook de bibliotheek en het koetshuis zijn deel van het cultuurland. De grens tussen toeschouwer en kunstenaar vervaagt. De parkruimte staat open voor experiment, voor informeel gebruik, een plek waar men als bewoners spontaan in aanraking komt met cultuur. Het park wordt een levendige plek waar verschillende kunstvormen elkaar ontmoeten en versterken. Een park als decor voor creativiteit, waar kleinschalige openluchtvoorstellingen eveneens een plek kunnen hebben.

Kleine subtiele ingrepen in het park kunnen zowel een spelprikkels vormen voor jongeren als een deel van een decor voor een voorstelling. Maakateliers van creativiteit treden naar buiten, lessen, workshops, ... Het park vloeit door het gebouw naar binnen, de architectuur kent uitlopers tot in het park. De grens tussen architectuur en park vervaagt.

Het cultuurland vormt een hub voor culturele uitwisseling, spontane ontmoeting en inspiratie in al zijn vormen.

KERKPLEIN ALS RUSTPUNT

1. KERK ALS LUWTEPLEK

De kerk krijgt opnieuw zijn (historische) groene inbedding terug, ditmaal in een hedendaagse inkleding. De kerk krijgt terug een waardig platform, omzoomd door een biodiverse groene sokkel met verschillende verblijfsplekken als kern van het winkelgebied.

Rewoner, bezoekers, en fietsers kunnen op deze plek even stilstaan en tot rust komen. De winkelaar krijgt de kans om zich voor heel even terug te trekken uit het winkelgebeuren. Ter hoogte van de kerk leidt het wandelpad doorheen een groene zone, met kleinschalige 'uitstulpingen' die ruimte geven voor zit- en hangplekjes. De nabijgelegen horecazaak krijgt de kans om zijn terras uit te breiden tot aan de kerkzijde. De zuidelijke zijde van de kerk biedt een iets ruimer, teruggetrokken platform, waar men langsheen de wadi kan vertoeven voor een lunch, spelprikkels of rustmoment in de namiddagzon.

2. PLATFORM KERK

De toegang van de kerk krijgt een accent in het platform van het gebouw, een klein 'pleintje' in uitgewassen betonverharding (cfr centropark en OC). Het plein trekken we door langsheen de kerk als zwevende sokkel boven de verlaagde groenzones, met in- en uitsprongen die kleine belevingsplekken vormgeven. Het aanwezig erfgoed, zoals het grafmonument van René De Clercq, behouden hun plek in de groene setting. Het ecologisch verhaal combineren we met een zoektocht naar rust en stilte.

3. WATEROPGAVE

De kerkomgeving vormt als lager gelegen zone een belangrijke schakel binnen de wateropgave, zo tonen ook de pluviale overstromingskaarten. Het reliëf, de bodem en de natuurlijke afstroom richting de Schoolstraat vormen het uitgangsprincipe. De heraanleg van het plein met ruimte voor waterinfiltratie en -buffering moet ervoor zorgen dat de druk op het rioolstelsel afneemt. Dit betekent tegelijk ontharden en vergroenen waar mogelijk. Een doordacht ontwerp biedt ruimte aan deze klimaatrobuuste ambitie. Ruimte voor verlaagde groenzones op de laagst gelegen punten in de zone bufferen hemelwater. Openingen in de borduren en verholten goten dirigeren het water van de wegen richting de verlaagde groenzones. Het hemelwater wordt hiermee aan de bron vastgehouden en krijgt de ruimte om lokaal te infiltreren. De overloop van de regenwaterput van de kerk wordt aangesloten op de wadi. Het grondwater wordt op natuurlijke wijze aangevuld.

Een inrichting als waterrijke biotopen en een diversiteit aan beplanting zorgen voor

een natuurlijke sfeer tot in het centrum. Het behoud van bestaande bomen en het toevoegen van nieuwe dragen dan weer bij aan de nodige verkoeling in de zomer.

Het waterelement aan de zuidwestelijke zijde, dient niet alleen als buffer, maar tegelijk ook als een spelprikkels. Zo ontstaat regenpositieve publieke ruimte. Het water staat centraal in de beleving van het kerkplein als luwteplek.

Om archeologische resten niet te verstoren zetten we in op hergebruik van het bestaande baanbed na afbraak asfaltverharding en fundering.

4. AUTO 'TE GAST'

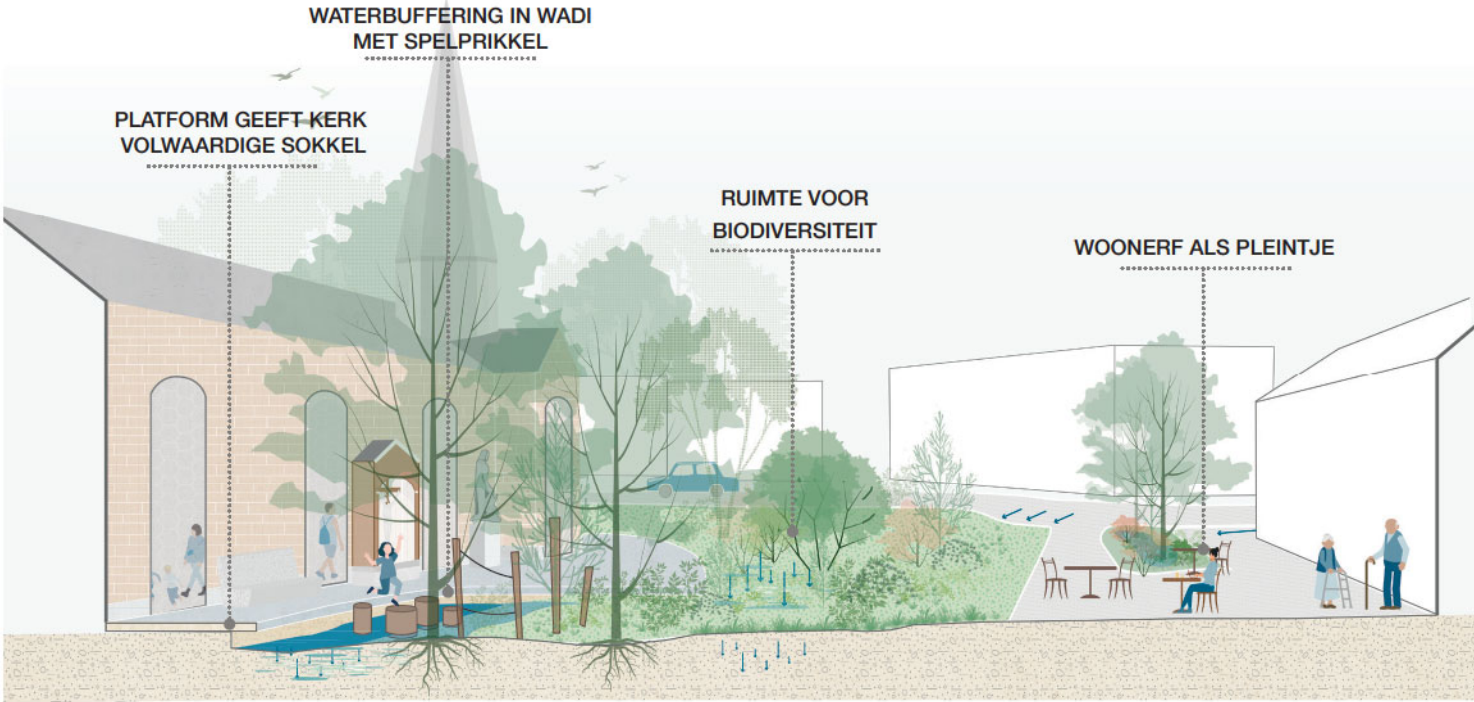
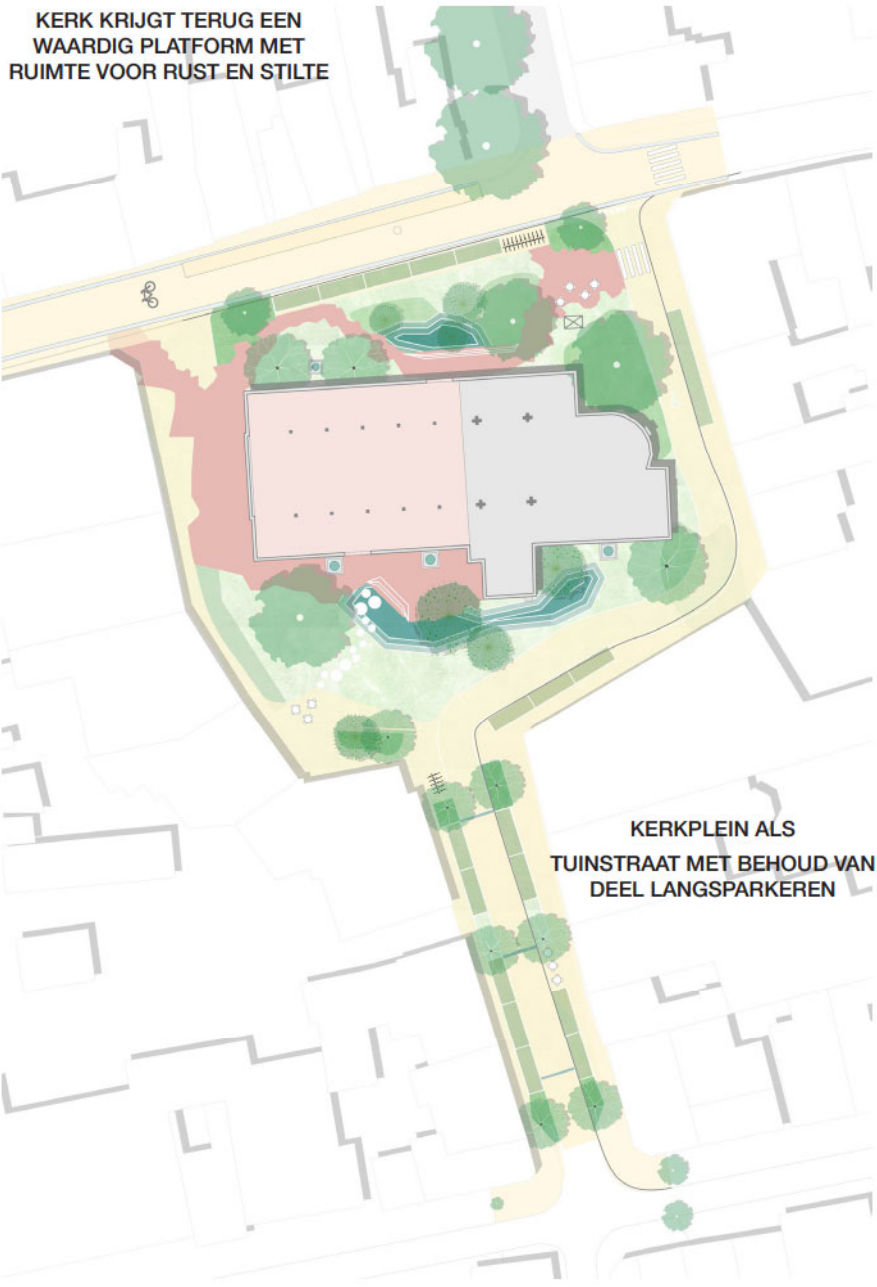
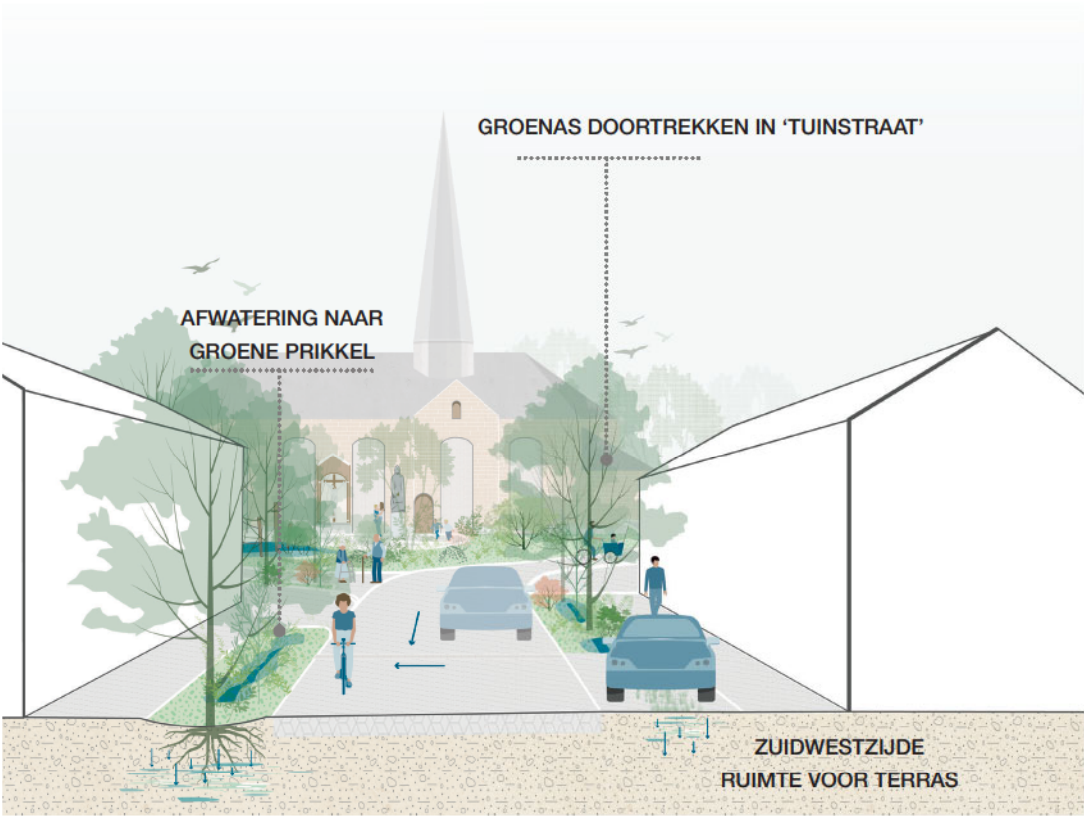
Afgestemd op de mobiliteitsnoden plaatsen we een filter op de westelijke doorgang. De voorzijde van de kerk komt hierdoor opnieuw tot zijn recht. Deze zijde is enkel toegankelijk voor plaatselijke bediening zoals ceremoniële wagens. De oostelijke zijde behoudt zijn eenrichtingverkeer, maar krijgt een aanleg als 'tuinstraat' (of 'woonerf') waar de auto 'te gast' is. Bestemmingsverkeer voor de plaatselijke handel (bakker,...) kan er terecht, doorgaand verkeer wordt er ontmoedigd. Ruimte die ontstaat door het optimaliseren van het profiel aan de nieuwe gebruiksnoden, gaat naar een optimale toegankelijkheid voor fiets- en voetganger, en biedt ruimte voor meer groen en de wateropgave. De actieve weggebruiker krijgt in deze zone een prominente plek. Op strategische plaatsen wordt langsparkeren voorzien voor het bedienen van lokale horeca en handel.

De kerk vormt een knooppunt voor fietstoerisme (streng). Fietsers krijgen er dan ook ruimte in een kwalitatieve fietsparkeerplek, alsook de mogelijkheid om er even te vertoeven en te genieten van de plaatselijke horeca.

5. DOORKIJK OP LANGE TERMIJN - NEVENBESTEMMING KERK?

Het masterplan verkent reeds een doorkijk naar een mogelijke toekomst. De Sint-Columbakerk heeft een belangrijke positie in de gemeente Deerlijk. Op termijn kan nagedacht worden over een nevenbestemming voor de kerk. Hoe kunnen we het gebruik optimaliseren, zonder de hoofdfunctie in het gedrang te brengen?

Wat indien een belangrijk deel van de kerk, de sacristie, een intieme ruimte wordt, die wanneer nodig kan uitgebreid worden over de gehele kerkruimte. Een ruimte die ook plaats kan bieden voor andere activiteiten die mensen met elkaar verbindt, zoals cultuur (op termijn verhuis bibliotheek, leesruimte, ...), zorg, Ook dergelijke pistes kunnen, indien gewenst, mee onderdeel vormen van een visie op lange termijn binnen het masterplan.

TEAMSAMENSTELLING EN ROLVERDELING

Als ontwerpteam hebben we ervaring met complexe opdrachten en intensieve onderzoekstrajecten: geïntegreerd ontwerpen, meervoudig gebruik en het samenbrengen van diverse partijen rond de tafel met een sterk ontwerp.

1. EXCURSIE

We stellen voor om samen met de opdrachtgever nog enkele ontmoetingscentra te bezoeken. Het resultaat van dergelijke bezoeken is driedelig: het levert een collectief referentiekader op, er ontstaat een focus op de wenselijke denkrichtingen en vooral: er wordt van bij het begin een hecht team opgebouwd.

2. OVERLEGSTRUCTUUR

Voor de opdrachtnemer zal de gemeentelijk projectleider als eerste aanspreekpunt fungeren. Formele overlegmomenten vinden plaats met de projectgroep en de stuurgroep. Een breed gedragen plan kan alleen ontstaan wanneer alle betrokkenen inbreng hebben. Dit betekent dat het planproces een uitgekende combinatie is van momenten om gedachten te uiten, om naar elkaar te luisteren, te discussiëren, te bezinnen en keuzes te maken. Een goed communicatietraject is hierin onmisbaar.

Ons team heeft ruime ervaring met interactieve planprocessen, waar bewoners, beleidsmakers en bestuurders betrokken worden bij de planvorming. Voor ons is dit niet alleen een doel op zich, maar ook een middel om een goed resultaat te bereiken. Een gezamenlijk planproces helpt ons open en sprankelend te blijven en onze ideeën te ontwikkelen, te toetsen en aan te scherpen. We zien participatie niet alleen als middel om een breder draagvlak te creëren, maar ook om de plannen inhoudelijk te verrijken.

3. EEN JONG, GEDREVEN EN PRO-ACTIEF TEAM

We hebben er zin in. We vinden het een fantastische, uitdagende opgave met ontzettend veel potentieel om de dorpskern van Deerlijk kwalitatief te transformeren. We willen deze kans dan ook graag met beide handen grijpen. Dat zowel aan de zijde van de landschapontwerper als de architect twee bureau's rond de tafel zitten zien wij alles behalve inefficiënt of complex. Zowel Studio Lauka, Veldhuis, Atelier Romain én Bureau Cnockaert zijn vertrouwd met en geboeid door elkaars werk. We hebben zin om samen te werken en een gezamenlijk project te realiseren. We hebben zin om elkaar ontwerp vrijheid te gunnen waar nodig en doordachte feedback te krijgen op elkaars werk die het ontwerp scherp zet. Het ontwerpproces dat zowel rond de tafel met maquettes als op het digitale platform MIRO met beelden en screenshots werd gevoerd was een bruisende mix van ideeën die helder zijn samen gekomen in één sterk ontwerpvoorstel. Een voorstel die enkel kon ontstaan door onze samenwerking. Tijdens de opmaak van het wedstrijd ontwerp werd reeds duidelijk dat iedere partner ten eerste de eigen taken gedreven ter harte nam en ten tweede luisterbereidheid aan de dag heeft gelegd binnen het ruimere team. We leven in een tijd die vraagt om complexe gelaagdheid in projecten die op vele fronten (functioneel - klimaat - esthetisch - participatief - ...) moeten scoren - de tijd van 'starchitects' is ons inziens voorbij. Tijdens de wedstrijd zijn wij 3 keer fysiek en 3 keer digitaal samengekomen om het voorstel vorm te geven.

4. DUIDELIJKE ROLVERDELINGEN BINNEN HET ONTWERPTEAM

Door de oprichting van een TM schuiven we één duidelijk 'opdrachtnemer' naar voor. Voor het ontwerp team zal Pieter Foré als SPOC fungeren tijdens de masterplan fase. Indien gekozen wordt om ook de voorwaardelijke delen van de opdracht aan het team te gunnen zal vanaf VO, na fase masterplan, Jasper Caenepeel als SPOC

Ontwerpworkshop op het bureau van Atelier Romain tijdens wedstrijd.

fungeren voor het team. Aaron Michels zal daarbij als BACK-TO-BACK fungeren voor het OC en Bram Decroubele voor de omgeving. Zo volgt een compact team met diverse competenties en kennis het traject van nabij mee waardoor snel gereageerd kan worden en we het overzicht bewaren op vlak van communicatie. Zij zullen in samenspraak met het ruimere ontwerp team, de opdrachtgever en de technische adviseurs de krijtlijnen, productie en milestones uitzetten. Jasper Caenepeel nam van 7 juli 2022 tot op vandaag deze rol op voor de kern vernieuwing en het ontmoetingscentrum in Gullegem, momenteel wordt de aanbesteding van dat project afgerond. De Gemeente Wevelgem en projectleidster Nathalie Versaëvel zijn erg tevreden over de samenwerking.

5. DIRECTE BETROKKENHEID VAN PARTNERS BIJ PRODUCTIE / OPVOLGING

Het voordeel van het werken met -relatief- jonge bureaus is dat de partners die jarenlang hun strepen hebben verdiend bij gerenommeerde bureaus zelf zeer betrokken zijn bij het vergaderen, het tekenwerk en de productie van ramingen, bestekken en bouw details. Die directe betrokkenheid vormt een grote meerwaarde tijdens het proces om snel goede en technisch doordachte oplossingen aan te reiken. We hebben een compacte bureaustructuur en kleine 'overhead'. Dat betekent meer persoonlijke betrokkenheid en tijd van de partners.

Veldhuis is gevestigd in Wevelgem op 15 minuten rijden van Deerlijk. Directe nabijheid betekent meer betrokkenheid en flexibiliteit om last-minute een extra overleg in te plannen of werfcontrole uit te voeren. We zijn graag direct en veel betrokken tijdens het volledige projectverloop en dat is - zo leert de ervaring - zo veel makkelijker als je nabij gevestigd bent.

ISM. KUNSTENARES ALICE VAN INNIS

We zijn als ontwerp team geboeid hoe de integratie van kunst - zowel tijdens het ontwerp proces als in het opgeleverde project - mee de identiteit van een (semi) publieke ruimte kan beïnvloeden. We wensen daarom kunstenaars en textiel ontwerpster Alice van Innis (*1988) mee te betrekken in het team.

Zij streeft met haar creaties een frisse levensvreugde na met verrassende combinaties van kleur en vorm die het dagelijks leven opvrolijken. Deze interactie tussen kleuren, vormen en lijnen kan de banale wereld overstijgen en uitmonden in pure magie. Gedreven door verbeelding en verwondering is zij tijdens het tekenen en schilderen voortdurend op zoek naar deze magie. Hier ontstaat de kracht van een lijn, de kracht van een vorm, de kracht van een kleur.

De - dikwijls onbevangen - blik van een kunstenaar zal er in slagen de hoge ambities op vlak van functionaliteit bijkomend op te laden met een verfrissende schoonheid. We denken bijvoorbeeld aan de gordijnen die nodig zijn om de foyer op te delen en de akoestiek van deze ruimte te verbeteren. Of gordijnen die de ruimte intiemer maken en privacy geven voor kleinschalige events. Worden de kleuren gekoppeld aan een bepaalde functionaliteit in de bewegwijzering van het gebouw? En vinden deze ideeën dan hun weg in speel elementen in het park, de vorm van de verharding rondom een wadi, de textuur van een plein of vloer? Of misschien krijgt een participatie sessie wel extra 'kleur' door de collectieve productie van

tekeningen die de toekomstige activiteiten van het OC en het omringende dorpsplein verbeelden?

Het welzijn van zowel de producerende als de consumerende mens staat centraal in haar werk. Dit vertaalt zich in keuzes voor duurzaamheid en kwaliteit, in een zoektocht naar het meest eerlijke productieproces en ethische materialen. In haar werk, haar productie en haar eigen leven streeft ze naar transparantie en eerlijkheid. (<https://www.alicevaninnis.be/>)

De mogelijkheden en graad van betrokkenheid van Alice kunnen samen met het team van de opdrachtgever afgetast worden. We zijn overtuigd van de meerwaarde om creativiteit en vreugde te promoten en zo de aandacht soms wat af te leiden van noodzakelijke - doch dikwijls zeer functionele en droge thema's - bv. het aantal parkeerplaatsen of de duurtijd van de werf ...

Concreet wensen wij Alice, binnen het voorziene ereloon van 11% voor het OC, te bij het ontwerp van het textiel in de inkom en de foyer. Daarnaast openen we graag het gesprek met de opdrachtgever of zij via een subsidie of bijkomende opdracht gedurende het proces mee kan betrokken worden in de participatie en het ontwerp van bepaalde verhardingen of subtiële spel elementen in de omgevingsaanleg. Haar kunst is geen 'toevoeging' achteraf, het betreft essentiële elementen in het project die worden opgeladen door haar inbreng - en misschien deels gefinancierd via subsidies voor kunst integratie ...

